

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Po un an . . . . . 4 coroane.
Po o jumătate de an . . . . . 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Păstrați moșia!

Dela înființarea »Foi Poporului«, unul dintre sfaturile mai des repetate a fost și acela, că Românul, care nu vrea să-și taie creanga vieții tihnite de sub picioare, nu numai să nu vândă palmă de loc din moșia lui, ci încă punând bănuț lângă bănuț să se folosească de ori ce prilej ca să cumpere pămînt.

Ar fi să repetăm lucruri de sute de ori spuse la locul acesta și pe alte pagini ale »Foi«, dacă ar fi să înșirăm causele, cari trebuie să ne înduplece să căstigăm cât de mult pămînt. Dește, că astăzi ori ce om cu judecată sănătoasă e convins, că al cui e pămîntul, a aceluia e țeară.

Despre aceasta sunt convins și cei ce ar vrea să ne vadă cât mai curând aduși la sapă de lemn, ceea ce se va și întâmpla cu toți cei ce desfăcându-se de glâia îngrășată cu sudoarea părinților, moșilor și strămoșilor lor, vor rămâne fără pămînt. Si ce preț mare pun ei pe proprietatea de pămînt, cel mai sigur capital din lume, se vele din turbarea, ce-i apucă, decât ori li se năzărește, că viața proprietate de-a lor a ajuns în mâni românești. Până unde merg în privința aceasta, se poate vedea din articolul, din care reproducem după »Revista economică«, o parte. Numai de-ar trage România învățătură, ce trebuie trasă.

In »R. e.« se zice între altele:

Casul cu »sutele de mii« imprumutate de »Albina« cu mijlocirea »popii valach din Hașfalău« — țărănilor secui,

FOITA.

Poesii populare.

Din Zoltan.

Culese de Jacob Baciu, iunie.

Până aveam și eu drăguță
Imi părea noaptea micuță,
Dar de când drăguță n'am
Paru-mi nopțile un an,
Aveam draguță copilă
Si ploua și era tină
Si mergeam ca cu lumină.

Mă duceam cu coasa în laz
Să taiu iarbă și năcaz
Să puiu mândrii pe obraz,
Să taiu iarbă și cicoare
Să puiu mândrii la picioare,
Să taiu iarbă și pămînt
Să puiu mândrii la mormînt.

Apare în fiecare Dumineca

INSERATE

se printează în biroul administrației (strada Poplăci nr. 15).
Un sir garnond prima dată 14 bani, a doua-oară 12 bani
a treia-oară 10 bani.

cu scop de a-i deposeda, — este destul de cunoscut cetitorilor nostri.

Prin toate ziarele maghiare și-a făcut turneul acea știre sensațională, căr' despre desmințirea ei n'au luat știre.

Acum când se desbate în comisiunile dietei budgetul, în care se provăd măsuri excepționale pentru salvarea Săcuilor, espusi la valahisare, cu cari insă șovinismul special al Maghiarilor transilvăneni nu este deplin mulțumit, — earăși s'a pus la cale șurubul cu gogoriță cunoscută.

S'a lansat adeca, din Székelykeresztur, în »Magyarság« știrea »însărcinătoare«, că colegiul reformat »Bethlen« din Aiud a vândut »Albinei« un bun săcuesc de 2000 de jugere.

Și fiindcă nici colegiul Bethlen, nici »Albina«, cari poate nici n'au cedit acea știre, nu o au desmințit, deși a trecut o săptămână deja de când ea s'a publicat în un ziar, care după »Budapesti Hirlap«, organul autoritativ al guvernului actual și în darea de seamă săptămânală de Dumineca, sub titlul »Valuri politice« apreciând cu duioșie acea știre »nedesmințită«, dă expresiune durerii sale patriotice, că »Albina« va vinde acel pămînt săcuesc țărănilor români, și ei să formeze între Săci sentinela acelui romanism triumfator, care în comitate una după alta înghețe insuile maghiare, cari mai rămăseseră din trecut.

Tot în acel ziar se publică apoi și raportul despre perirațarea bugetului ministerial de agricultură în comisie finanțieră a dietei, în care deputatul Bedő Albert nu este mulțumit cu acțiunea săcuescă a ministrului, pen-

Eu cu dor mândra cu dor
Trebui ne ar un doftor,
Pe noi să ne doftorească,
De dor să ne măntuiască.

Teară țerișoara mea,
Eu mă tem că te-oi lăsa,
Si n'a trece nici o lună
Si mi te-oi căuta de bună,
Trandafirul rău tânjește
Dacă'l zmulgi de unde crăște,
După cum târjeac și eu
Cu mândruță 'n satul meu,
Ia ce zice mândra mea:
Ce stai bade căt colea
Cu atâta inimă res,
Da îndrăznește de grăiește
Că inima mea voiește.

Mă bădiță chică creață
Măna boii pe păvăță
Si-i adu de dimineață
Si-i leagă de trei propte
Cu trei fire de mărgelă.

tru-că minimalul instituțiilor ce ar trebui să propună ministrul pentru salvarea Săcuilor ar fi: înființarea unui institut de credit al statului, care să converteze toate datorile hipotecare din comitatele săcusești. Nu este mulțumit nici cu politica de colonisare a guvernului, pentru că »Albina« lucrează după un metod mai bun, etc, ear' în numărul următor tot acest ziar vine și în articolul de fond solicită reglementarea băncilor române ca chestiune de urgență, care trebuie rezolvată în parlament căt mai curând.

Ca să ne convingem pe deplin despre adevărul acestei nove stofe de agitație, am trimis pe un colaborator al nostru la directorul executiv al »Albinei« să-l întrebe: »adeverat este că »Albina« ar fi cumpărat dela Bethlen Kollegium un bun de 2000 jugere, de care se tângue atât de amar »Budapesti Hirlap«?«

Domnul director Part. Coșma ne-a dat următorul răspuns:

»Nimic nu este adevărat din toate cele ce scriu ziarele maghiare despre »Albina«. Toate sunt scornituri tendențioase cu scopuri ascunse. Nu vedeți, că ear' au nevoie de gogoriță ca să facă presiune asupra guvernului și asupra dietei, ca pe lângă alte favoruri »speciale« săcusești să le mai înființeze din mijloacele statului și un institut mare fonciar săcuesc, care să converteze reciut, să achiteze toate datorile hipotecare ale scăpătașilor »birtokoși«, apoi peste câțiva ani ar pretinde că statul — proprietarul institutului contemplat — să le dea moratoriu pentru anuitățile espirate, ear' la urmă să le amortizeze.

Mândra blastemă-n grădină:

Fost-am tinără copilă
Dar-mi plâng și suspină
Si frunzele căd de milă,
Cine naib'a pomenit
Cât în lume a trăit,
Din copilă tinerea
Nevastă cu voea rea.

Mărioară cu chindeu
Vai de măritată tă,
Că te-ai măritat cu dracu
Si 't-i-e beutor bărbatu,
Beutor și prădător
Si la lucru n'are spor.

Foaie verde ismă neagră
Aleargă măicuță-aleargă,
Aleargă din jos de moară
Si mi adă năsip în poală,
Să-i dau badelui să moară,
Ori să moară ori să pieză
Ori să vie să mă iee.

seze precum se face și cu anuitățile coloniștilor. Ori când se agitează pe această temă, n'are să se înțeleagă țăraniul săcuiu, care e modest și muncitor și nu face datorii, ci »mă tóságosii« scăpătași.

»Albina« n'a cumpărat nici un petic de pămînt dela colegiul Bethlen, nici nu i-s'a oferit spre cumpărare, ci și această faimă este numai o scorningură tendențioasă a »școalăi Jászszky«, care deși desființată în minister, este mare și tare în presa maghiară.

»Dar' dacă vreau acei jurnaliști să publice și știri adevărate despre cumpărări de ale »Albinei«, le servesc cu cea mai recentă știre adevărată.«

În 8 l. c. — a doua zi de Crăciunul românesc — a ținut erarul — direcțiunea financiară din Sighișoara — licitație reală contra comunei Buia pentru o pretensiune erarială de 3343 cor. Obiectul licitației au fost circa 800 jugere de pădure și pășune a fostilor iobagi români, maghiari și sași, care însă din neglijență organelor respective, în protocolul funduar era înregistrată tot pe comuna politică ca înainte de segregare.

»Fostii iobagi prin plenipotențiații lor, între cari și Maurer Béla, fostul secretar al fostului comitet suprem Bethlen Gábor, au înaintat o cerere la »Albina«, care încă are pretensiune intabulată pe acele realități, ca să participe la licitație și să cumpere pentru ei pășunea și pădurea, fără care ei nu pot exista. »Albina«, deși era a doua zi de Crăciun, le-a împlinit voia, a participat la licitație și a licitat. Reflectant nu era altul decât representantul erarului și »Albina«. Rezultatul a fost, că »Albina« oferind mai mult decât erarul, a rămas ca cumpărător a circa 800 jugere pădure și pășune, și dacă licitația va deveni în valoare de drept, o va ceda fostilor iobagi din aceea comună, cari repetez sunt Români, Maghiari și Sași, și cari în felul acesta vor să scape de costisitoare tutelă a inspectoratului silvanal.«

»Poftim obiect de agitație contra »Albinei«, care tin dela depoziarea Maghiarilor.«

Din partea noastră credem, că nu mai este necesitate de nici un comentar.

Petition respinsă. Se stie, că în cercul Năsăudului, deputat a fost ales Jidani Beck Marcell, față de I. Ciocan. Partisanii lui Ciocan au atacat alegerea prin petition, care însă a fost respinsă de Curie în lipsă de dovezi.

„Nemzeti akcio“. Cu acest titlu a apărut în Pesta un nou studiu al famosului șovinișt Beksics, în care acesta constată, că guvernul actual, în special tritolul Széll-Darányi-Wlasics așeză pe baze mai adânci politica națională maghiară.

Cu Ardealul și Secuimea Beksics se ocupă în deosebi și zice, că trebuie făcute colonisări, trebuie creată industrie și un mare institut de bani care să contrabalance acțiunea »Albinei«.

In cele din urmă Beksics ajunge la următoarea concluzie:

»În viitorul apropiat Ungaria sau va deveni un stat național sau între hotarele ei actuale nu va exista stat, ca atare.«

Nemții și Ungurii. În ședința de Luni a Reichstagului din Berlin, deputatul Hasse a adus în discuție chestia națională din Ungaria, atacând pe Unguri în modul cel mai vehement. Hasse a luat în apărare societatea „Alldeutsch“, care cu atâtă larmă a fost prezentată în parlamentul din Budapesta ca un impediment al maghiarilor Nemților din Ungaria. În vorbirea sa, Hasse a apostrofat strajnic pressa maghiară, care nu s'a sfidat să afirme, că însuși împăratul Wilhelm ar fi aprobat, când cu vizita la Budapesta, desnaționalisarea Nemților din terile coroanei st. Stefan. Mai curios este, că ministrul de externe german n'a reflectat nimic la energica vorbire a deputatului Hasse.

Retragerea lui Goluchowski. Hamburger Nachrichten are o știre din Viena, că contele Goluchowski și a dat abdicarea. Acest pas ar sta în legătură cu demonstrațiile antiprușiene din Galicia.

Ziarul rus „Birsevija Vjedomosti“ asemenea anunță ca probabilă retragerea lui Goluchowski și îi numește și urmașul, pe baronul Achrenthal, ambasadorul austro-ungar din Petersburg.

Știrea are lipsă de confirmare.

„Alianță româno-austriacă“. În cercurile politice din București, știrea dată de „L'Echo de Paris“, că adecață între România și Austro-Ungaria s'a încheiat o convenție militară secretă, e considerată de foarte verosimilă. Condițiile acestei convenții ar fi:

1. În casul unui răbouiu între Rusia și Austro-Ungaria, România va trebui să mobilizeze 200.000 de oameni pe frontieră sa dintre Iași și Galați, spre a impiedica armatele rusești, cari vin dela sud, de a efectua jocurile lor cu armatele concentrate în Chieff.

2. România va lua parte la răbouiu, numai când situația din Austria ar deveni critică. În acest cas România ar putea luce ofensiva.

3. Austro-Ungaria garantează integritatea teritorului român în contra oricărei invaziuni rusești.

Cu această convenție să aduce în legătură și faptul, că mai mulți ofițeri români vor fi trimiși la serviciu mai îndelungat în armata austro-ungară.

Cine-să șoviniști. Cu ocazia unei pertractării budgetului de justiție în comisiunea budgetară, Jidani Barta Ödön între altele a întrebat pe ministru, că nu are de gând să detragă puterea de argument a cărților comerciale, purtate în limbă străină (nemaghiară)? Adeca tot Jidani mai

șoviniști. Până și contabilitatea priușilor ar dor să o maghiariseze. Apoi să zică cineva, că Jidani nu sunt buni »patrioți!«

Politica lui „nem engedem“. În congregația extraordinară de alătări a comitatului Liptov mai mulți membri slovaci au voit să vorbească în limba lor. Fișionul Smrecsányi însă le-a detras cuvântul, zicând, că limba slovacă nu e limbă protocolară în comitat.

La această politică de »nem engedem« Slovacii vor răspunde, preținând a fi recunoscută și limba slovacă de limbă protocolară.

DIN LUME.

Anglia și Germania.

In urma discuțiilor din parlamentul german, referitoare la vorbirea lui Chamberlain, cercurile politice engleze sunt foarte iritate. Ele cer întrelăsarea călătoriei moștenitorului de tron englez la Berlin. Se vorbește chiar, că ambasadorii, englez și german, să iee un concediu mai lung. Cu toate că cei responsabili pentru situație recomandă a nu exagera nimic, n'ar fi cuminte lucru a privi starea de azi a relațiunilor între cele două state de puțin serioasă.

China.

In 7 l. c. a sosit curtea împăratescă chineză în Peking. Dintre ambasadorii statelor europene n'au asistat la sosire cel englez, american, francez și rus. Ambasadorul german a fost present, dimpreună cu secretarii legațiunii. La eșirea din templu împăratessa veduvă s'a inclinat în față străinilor.

Impăratessa a dat un edict, în care accentuează necesitatea de a trăi în bună înțelegere cu străinii.

Răboul din Africa-de-sud.

Agenția »Reuter« publică o depeșă din Volvelhoek, în care se spune, că De Wett a fost incurcat într'o luptă cu Englezii. Despre rezultat tace depeșa. Va fi eară vorba de o infrângere a Englezilor.

Lista oficială a pierderilor suferite de Englezii în luna Decembrie se prezintă cu 18 ofițeri și 145 soldați morți, 49 of. și 421 sold. răniți, 6 of. și 253 sold. prinși, 393 sold. morți de diferite morburi, total 73 ofițeri și 12.2 soldați. Acasă au fost trimiși 1456 soldați.

Știrile sosite de pe câmpul de răbouiu continuă a fi nefavorabile pentru Englezii. După rapoarte de-ale lui Kitchener, trupele generalului englez Plumer au fost bătute de Buri. 18 soldați englezi au rămas morți, 5 ofițeri și 23 soldați răniți. Lista aceasta așteaptă întregire. O altă infrângere au suferit Englezii între Brugespruit și Bronkhorstspruit.

Buri se concentrează din nou la frontieră Natalului, unde au fost sonit deja mari detașamente. La extremitatea de sud, Bota pregătește o mare lovitură în contra Englezilor.

Din Pretoria se anunță, că detărantele puternice de Buri se îndreaptă în direcția Iohannesburgului.

Sunt temeri de un atac comun al trupelor lui Botha și De Wet contra acestui oraș.

După stiri sosite la Haaga, districtele Calvinia, Canarvora și Chamviliame din Colonia-Cap, sunt în completă rebeliune. Poziția Englezilor devine aici, din zi în zi mai critică. Comandele lui Maritz și Theron amenință orașul Cap.

Stiri mărunte.

Alegorile pentru noua sobranie bulgară se vor face în săptămâna aceasta. Se crede, că Daneff va obține majoritatea necesară pentru votarea împrumutului, fiind sprijinit și de Stambuloviști.

După telegramele sosite din Africa occidentală, Congul portughez e în revoluție. Au avut loc câteva ciocniri sângeroase între albi și indigeni.

Guvernul englez a trimis celor 158.000 cor ca despăgubire pentru Croații expulsați din Transvaal.

Ambasadorul francez refusă de a-și prezenta credenționalele, până ce China nu va împlini unele cereri ale guvernului francez.

Sindicatul finanțier, cu care a urmat Bulgaria tratativele pentru contractarea de 125 milioane, nu va admite decât modificări neînsemnate ale condițiunii monopolului tutururilor.

Sobrania bulgară a votat cu unanimitate de voturi aranjamentul comercial între România și Bulgaria.

Kitchener a cerut de urgență ajutorul dela guvernul canadian.

Crăciunul la Șoimุș.

— Colindătorii. — Pomul de Crăciun și călindarul poporului. — Micii Irozi. — Irodiosul reprezentat de țărani plugari.

Nu trag la îndoială, că sfintele sărbători ale nașterii măntuitorului nostru Isus Christos au fost pretutindenea prăsnuite cu multă evlavie și că nu va fi rămas casă românească, unde colindătorii să nu salute pe stăpânul casei cu versuri de laudă preamăring pe cel ce în peșteră să născut și în iesile să culcat pentru măntuirea neamului omenesc, — dar cu atâtă evlavie și vrednicie cum să sărbăte nașterea Domnului în anul acesta în Șoimุș, lângă Bistrița, în această mică și săracă comună ce abia numără 300 suflete, cu greu cred că s-ar fi mai prăsnuit undeva într-o altă comună de aceeași soarte.

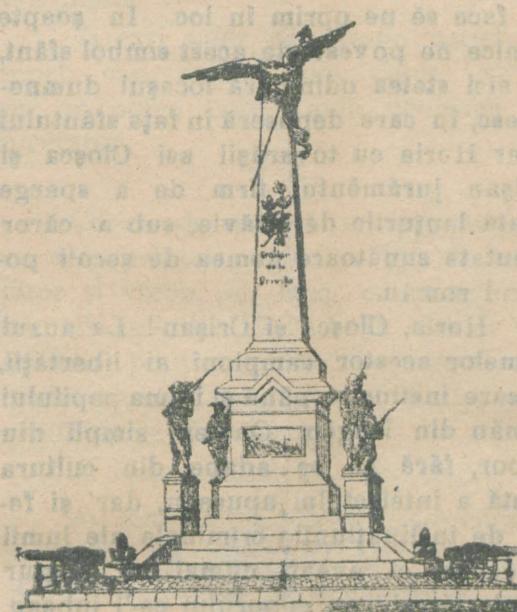
Reuniunea de temperanță.

Junimea satului și în Șoimุș ca și în alte locuri, obișnuia de a-și petrece pe la Crăciun câte 2—3 zile la astănumita „Bere“, unde fețiorii cumpărau câte 7—8 ferii de vinars și fetele duceau astănumita cinste, adică de ale măncării și făceau ospăt mare, care adeseori degenera în sfezi ba și bătăi. Astăa a fost aceasta mai nainte de vreme, dar de când să a înființat și în Șoimุș o reuniune de temperanță acest obiceiu reușită a îndreptat în mai spre bine.

Acum în loc de vinars se folosește vin și bețile au început cu totul, iar

pentru că poporul să capete îndemn mai bun de a-și produce vin propriu de struguri și mere, societatea de temperanță a dat premiu un orologiu cu zărițoare (Wecker Uhr), care să se sorteze între acei ce au plantat mai mulți meri și peri în grădinile și viile lor în toamna trecută, iar la primăvara viitoare a decis de a da un alt premiu, care să se sorteze între cei ce vor alătui mai mulți meri și peri.

Directiunea reuniunii de temperanță a luat o decizie de a sărui pentru introducerea vinului de mere ca beutură mai potrivită pentru popor și huiduirea afurisitului de rachiu. Spre ajungerea acestui scop s-a ținut în dumineci și sărbători în localitatea școalei confesionale mai multe conferințe publice. Conferențiarul a fost totdeauna părintele Ioan Baciu.

Monumentul vînătorilor din Ploiești.
(Ilustrație din >Căl. Pop.< pe 1902)

Tovărășia agricolă.

Cu câteva zile înainte de sărbătorile Crăciunului tovărășia agricolă din profitul seu curat a cumpărat o vițea și o scroafă, cari său sortat între membrii tovărășiei ca premiu de încurajare.

Cei ce au câștigat premiul său deobligat, că la timpul seu, când vor făța acestea, vor da înapoi tovărășiei cel cu vițeaua două vițele, cel cu scroafa două purcele spre a le distribui tot pe această cale între membrii tovărășiei.

Din profitul curat tot cu această ocazie s-au impărtit 5% după capitalul versat la toți membrii drept dividendă. Ceea-ce membrilor tovărășiei agricole mai sărmăne le-a pris foarte bine pentru sfintele sărbători.

Pomul de Crăciun și călindarul poporului.

E anul al treilea dela introducerea obiceiului de a găti și la biserică din Șoimุș căte un pom de Crăciun.

In anul acesta însă a fost cu mult mai bogat pomul de Crăciun decât în anii trecuți.

Sau adunat pentru scopul acesta vre-o 50 de cor. apoi vestminte de pănură și de pânză, căciuli, peptare, năfrâmi, surje, mere, pere, nuci etc.

Dintre cei ce au contribuit mai mult pentru pomul de Crăciun afară de preotul local a fost: Tovărășia agricolă, Reuniunea de temperanță, Victor Baciu,

Vasile Blaga, Stefan Părcălab, Gaftona Blaga, Basiliu Baciu, Raveca Baciu, Ioan M. Baciu, Nastasia Părcălab și Anastasia Baciu.

Conform hotăririi comitetului bisericesc darurile de Crăciun s-au distribuit coriștilor, copiilor de școală și săracilor.

Intre multele și variatele daruri de Crăciun ce s-au dat coriștilor au fost mai multe exemplare din >Călindarul poporului< de pe anul curent, al cărui cuprins bogat și de tot interesant a indemnăt pe comitetul parochial de a procura mai multe exemplare spre a le distribui coriștilor ca cel mai potrivit dar de Crăciun.

La sfintirea pomului precum și la missă, corul a cântat cu multă precizie sub conducerea zelosului invetător și magistrul coral Basiliu Baciu.

Irodiosul reprezentat de țărani plugari.

A doua zi de Crăciun seara o trupă de țărani plugari din Șomotelnic sub conducerea bravului și zelosului invetător de acolo, a doi Vasiliu Micuda, au sosit la Șoimุș, unde în spațioasa sală a școalei confesionale gr.-cat. a reprezentat înaintea unui public numeros Irodiosul cu atâtă precisiune, încât au stors admiratiunea tuturor celor ce au fost de față.

Onoare să cuvine tinerilor bravi ce și-au dat silința de a studia această mică piesă și onoare să cuvine tinerului, dar prudentului invetător care cu atâtă iștețime știe de a căstiga iubirea și respectul poporului în mijlocul căruia se află.

Atât înainte de producție cât și după producție, corul local a cântat câteva piese în onoarea >aspăților soși<. După producție tinerii străini au fost invitați din partea junilor din sat la casa jocului, unde au petrecut până către douăsprezece ore și dl invetător Micuda a fost invitat la preotul local, iar a doua zi au plecat mai departe în comunele vecine Ragla și Budacul român.

Astfel s-au petrecut sfintele sărbători ale nașterii măntuitorului nostru Isus Christos în comuna Șoimุș.

Corespondentul.

SCRISORI.

Popor vrednic.

vîrd, Ianuarie.

Poporul nostru român drept credincios din comuna biserică Vîrd, din stânga Hârtibaciului, e compus din oameni vredni, pentru că pe lângă toate lipsele și neajunsele, cari le indură, nedispunând până acum de casă parochială ca reședință preotească de cătă număr de una sau două încăperi sub acoperișul școalei confesionale, ceea ce nu era potrivit, cu drag au permis conclusul comitetului parochial, care la inițiativa vrednicului preot Ioachim Trif îintrunindu-se în ședințe ordinare și extraordinare a proiectat a se zidi casă parochială.

Deci la stăruința de fer a bravului preot, cu mână tare și cu braț înalt

șă pușe poporul nostru pe lueru și în timpul verii trecute a ridicat niște case parochiale mărețe și frumoase cu trei încăperi corăspunzătoare, celar, cuină de vară, pivnițe și a. din știe bunul Dumnezeu ce isvoără de venit fără de a ataca întru nimio fundațiunea bisericei, ceea-ce le servește spre toată lauda.

Ca să fie indemn și pentru poporul nostru din alte părți, cred că lueru bine, dacă aduc la cunoștință onoratului public celitor și modul, cum s'a sărbătășințirea acestor case parochiale, prin zidirea cărora poporul a dat dovadă de dragoste lui cătră slugitorul dela altarul Domnului și prin aceasta cătră însăși casa lui D-zeu.

In ziua sărbării preotul I. Triff, îmbrăcat în odăjdiile liturgice și încunjurat de cântărești bisericei, a mers dela sf. biserică prin stradă dimpreună cu poporenii, tot cîte 4, în cea mai bună ordine până în curtea parochială, unde puse fiind cele trebuincioase, s'a săvîrtit săințirea apei și a caselor noastre parochiale, asistând la acest act primarul comunei, subprimarul, casuarul și alți fruntași ai comunei, de origine Sași.

După finirea serviciului divin onoratul domn părinte prin o vorbire, în care între altele amintea zicend: »Dragoste, dragoste, floare dumnezească, unde ai răsărit? În inima poporului meu iubit din Vîrd« au stors lacrămi de bucurie din ochii tuturor parochenilor duse, cari mic și mare, tinér și bătrân, asistau la acest act însemnat pentru poporul din Vîrd.

In fine stimata doamnă preoteasă încă să a adresa publicului asistent cu o vorbire potrivită.

La colaudarea caselor parochiale făcută conform ordinului Venerat. Consistor archid. s'a aflat toate în cea mai deplină rînduială; cu această ocasiune membrul comitetului parochial, Pavel Cândeal, în numele poporului întreg mulțumește lui Dumnezeu pentru ajutorul preainalt, ear' dl protopop prin o vorbire părintească atribue în primul rînd meritul bravului popor român gr.-ord. din Vîrd, care a dovedit din nou, că ori-când e gata să jertfească pentru cele mai scumpe instituții ale lui, biserică și școală.

Andronic Corfariu,
învățător.

LA TEBEA.

(Gorunul lui Horia. — Mormentul lui Avram Iancu).

In vara trecută au călătorit prin Transilvania doi Români vrednici, frații Radu și Decebal Sbiera, amândoi profesori în Bucovina. Plecat au din țeara codrilor cu dorul de-a vedea Români mulți, tot mai mulți. Cu cătă căldură au gustat frumusețile, cu cătă inimă s'a induioșat de ceea-ce pe noi ne înduioșează, se vede din cele ce au scris în foia națională din Bucovina, »Desfăștarea«. Articolul e următorul:

Valea Crișului-alb e scăldată într-o mare vastă de lumină argintie. Ca un băetură surdalnic, trecând abia în virsta mai serioasă a junetei, sare riușelul sglobiu de pe o treaptă pe alta, udând umbrele tremurănde ale brazilor sumeți într-o baie de mărgăritare reci. Trecând repede în jos, acest copil de

munte, obosit de jocul seu nebun, se aşterne lin pămîntului suriu și îmbrăcat într-un straiu cenușiu, jelește în tăcere după paradisul din care a ieșit, fără speranță de-a se mai reîntoarce în el. Unde lui, greoale de pravul isvorit de sub loviturile ritmice ale »popilor« din piuele așezate în Gura-Barzei, dau la stânga ultimul sărut gliei ce poartă în spate micul orașel românesc Brad; apoi zicându-i încă un adio de despărțire, și urmează în liniștite cursul, după cum ii este scris.

Pe șoseaua albă, ce ca o soră cedincioasă însoțește pe tovarășul seu din dreapta, trece în fuga roibilor birja noastră, nămită din Brad, traversând de-a lungul valea largă, martură a multor evenimente din trecut.

O cruce bătrână, pe a cărei peatră ascunsă o lume întreagă de mușchi cumpătați și-au găsit adăpostul dorit, ne face să ne oprim în loc. În șoapte tainice ne povestește acest simbol sfânt, că sici stetea odinioară locașul dumnezeiesc, în care depuseră în fața sfântului altar Horia cu tovarășii sei Cloșca și Crișan jurămîntul firm de a sparge odată lanțurile de sclavie, sub a căror greutate sunătoare gema de secoli poporul român.

Horia, Cloșca și Crișan! La auzul numelor acestor campioni ai libertății, trăsare instinctiv până și înima copilului român din leagăn. Oameni simpli din popor, fără să se adapte din cultura vastă a intelectului apusean, dar și feriți de inclinațiunile criminale ale lumii moderne, ei aveau numai un singur ideal, desrobirea poporului ce-l iubeau.

Dar' o soarte funestă i-a aruncat fără îndurare departe în chilii scunde din cetatea din Alba-Iulia, și pe »Dealul Furilor« se deslipă ideea lor cîtorească din trupul pămîntesc, plutind neconținut prete uriaș din țeara vitejilor morți, ca pește jumătate de secol să se intrupeze din nou în persoana nepotului Horii, Avram Iancu; falnic erou, care doarme acum somnul etern în cimitirul din Tebea!

Numărând pașii și găfăind din greu ne urcă caii pe un dâmb puțin ridicat. O biserică, ce răsare înceț din pămînt, privind spre apus, ne magnetizează ochii așintiști spre ea. Cu creștetu-i ascuțit rivalizează ea cu un gigant din lumea arborilor, care sumește și înaltă coroana rară spre împărăția albastră, uitându-se cu dispreț în jos la piticii disperanți.

Un sunet pîrăitor, isvorit de pe bazele vizitiului, și trăsura se oprește în loc. Într-o clipă ne vedem în cimitirul din Tebea, călcând cu evlavie scumpul pămînt.

Involuntar și spontan ne descoperim capetele, plini de fericire și mulțumire internă de-a ne vedea visul furbinte cu ochii.

In fața bisericii stau două relicvii, odoare scumpe pentru o inimă de Român. La dreapta »Gorunul lui Horia«, se sărută în stânga cu umbra sa mormîntul marelui Avram Iancu.

O boltă neînsemnată suterană îmbrățează remășitele pămîntene ale unui spirit incomensurabil. Avram Iancu, »Craiul munților« și spaima Ungurilor, își odihnește aici în pace veșmîntul obosit.

Stachetele de lemn, așezate acum 3 ani într'un oblong, încunjură glânia grea ce apasă corpul generalului adormit. Coloarea albă a grilagiului, împreună cu sus cu văpseala neagră dela virfuri, acest contrast armonic, pălizit de toanele vremii, ne prezintă un aspect posomorit.

In laturea despre apus se ridică pe un trunchiu de piatră o cruce, până la o înălțime de aproape 3 metri, o singură lespede lungă, ce sub mâna harnică și circumspectă a unui măiestru a primit această formă sfântă la anul 1872.

Pe frontispiciul acestei cruci mădoste se văd săpate în piatră următoarele cuvinte, ecou al gloriei din trecut:

AV:

RAM

IAN

CU.

ADV. PREF.

LEG. GEM

ROM

in anu

1848 - 9

+ 1872

(Avram Iancu, avocat, prefectul legiunii gemine române în anul 1848 - 9, mort 1872).

In cele 4 cornuri ale mormîntului fură plantați, de cătră măni evlavioase și pline de venerare cătră martirul ce zace aici, 4 brazi, pe cari mai în urmă i-a nimicit furia Ungurului neimpăcat, temându-se de umbra lor. Si astăzi să văd încă asemenea cu pămîntul patru trunchiuri în locul tinerilor copaci.

Dela acest mormînt, care se distinge de semenii din împrejur prin similitatea sa uimitoare, și al cărui decor principal este însuși corpul putrezit în el, ne îndreptăm spre »Gorunul lui Horia«; am numărat 16 pași.

Avem acum în fața noastră acel stejar mare, care, se zice că tot în forma de astăzi, a umbrat cu coroana sa verde pe Horia, când împreună cu tovarășii sei Cloșca și Crișan făureau la 1784/5 acele planuri otelite ce și băteau joc de esperințele celor mai renumiți generali.

La o înălțime de un stat de om, abia cinci oameni crescute pot îmbrățișa acest venerabil moșneag. Secoli întregi a trăit, sute și ecarăi sute de ierni și-au descărcat din spatele gîrbove viscole infernale asupra lui, sute de veri l-au cuprinz în furtuni furioase încleștându-și uraganuri ingrozitoare scărgeind din dinți, ghiarele ascuțite în pletele lui — și el stă.

Pisma maghiară să a năpustit asupra lui, și lovindu-se de fruntea-i oțelită, să a frânt; și el stă.

El stă și va mai sta încă multe veacuri, să povestească generațiilor viitoare de un mare Horia și de nepotul său Iancu.

Ochiul probedinței a culcat pe Avram Iancu la rădăcinile acestui falnic gorun.

Mormîntul lui Iancu și Gorunul lui Horia, aceste juvaliere ale cimitirului din Tebea, adaptă ca un isvor de apă vie pe aceia ce cu inimă deschisă vinează acest loc scump de pelegrinaj.

Cernăuț, în Decembrie 1901.

Radu I. Sbiera.

Regulament

pentru esamenele de cuațificăriune învățătoarească la institutul pedagogic gr.-cat. archidiecesan din Blaj.

§. 1.

În înțelesul dispozițiunilor cuprinse în §. 102. Art. de lege XXXVIII. din anul 1868, la institutul pedagogic gr.-cat. archidiecesan din Blaj se ține de ordinat o dată pe an — la finea anului scolaric — esamen de cuațificăriune învățătoarească pentru școalele poporale elementare.

§. 2.

La depunerea esamenului de cuațificăriune se pot însinua :

toți elevii și elevele, cari au terminat cu succes cel puțin suficient cursul regulat de trei ani la institutul pedagogic din Blaj și au practisat ca învățător un an sau cel mult doi, eventual cari au terminat cu succes cel puțin suficient cursul regulat de patru ani la vre-un astfel de institut pedagogic public din patrie, în care cursul complect durează patru ani.

§. 3.

Petițiunile pentru admitere la esamenele de cuațificăriune au să se înainteze direcțiunii institutului pedagogic gr.-cat din Blaj și au să fie instruite cu următoarele documente:

- a) estras matricular de botez,
- b) atestat de purtarea morală,
- c) testimoiiile de pedagogie,
- d) atestat despre praxa de un an.

§. 4.

Tot direcțiunii institutului pedagogic au să-și aștearnă petițiunile lor și aceia, cari s-au pregătit pe cale privată; acestia însă, pe lângă atestatul amintit în §. 3 lit. d), au să mai producă și astfel de documente, prin cari să dovedească :

- a) că au împlinit anul al 19-lea al etății (la femei al 18-lea);
- b) că au depus cu succes esamenele private de pe singuracetele cursuri pedagogice;

Cununa de măgaritare a preacuratei Fecioare Maria.

Taină mai nouă și mai înfricoșată nici odată nu a fost nici nu s'a văzut din veac decât tainele lucrate în Preasfânta curata Maria (ofic. div. din 15 Oct.), de oare ce acele taine sunt mai pe sus de om și de fire¹⁾ a căror adâncime neștiută nici cugetul îngeresc nici cel omenesc nu o poate spune²⁾). Temeiul și rațiunea acestei taine și minuni mai noue decât toate minunile³⁾ este că : »Cela-ce locuște întru luminacea neapropiată sfâlăndu-o pe Maria mai curată decât îngerii, iubindu-o ca pe singura nestricată și curată⁴⁾ fără micșorare deschide ușile fecioarei, și cu bunăvoieea Tatălui, și cu cercetarea spiritului sfânt⁵⁾ cu toată fințenia bunăților se pogoară și se așeză în pantecele ei cel pururea fe-

c) că au purtare morală neesceptabilă, și că corporalimente sunt bine desvoltăți și sănătoși.

Cei-ce au terminat cu succes clasa a opta a unei școale medie, sunt dispensați dela depunerea esamenelor private amintite mai sus sub lit. b) și au să dovedească numai praxa de un an ca învățători.

§. 5.

Nu se admite la depunerea esamene-nului de cuațificăriune aceia cari:

a) au fost respinși de două ori dela acest esamen (§. 104. și 114. Art. de lege XXXVIII. ex. 1868).

b) cari au fost condamnați judecă-torește pentru oare-care crimă.

c) cari au fost eliminați din institutul nostru pedagogic archidiecesan ori din toate institutele de învățămînt din țeară.

d) cari suferă de vre-un astfel de morb sau defect, din cauza căruia nu ar putea corăspunde chemării de învățător.

§. 6.

Cei-ce doresc să se pregătescă pe cale privată pentru cariera de învățător și vreau să facă esamenele de cursuri amintite în § 4 lit. b), își vor așterne petițiunile lor la direcțiunea institutului pedagogic instruindu-și-le cu următoarele documente:

a) estras matricular de botez;

b) testimoniu școlastic, din care să se vadă, că și-au câștigat în vre-o școală publică aceea cuațificăriune premergătoare, ce o pretinde §-ul 86 și 108. Art. de lege XXXVIII ex 1868 dela cei-ce doresc să fie primiți în institutele pedagogice. (Dela bărbați să poftă se să fie terminat clasa a IV-a a vre-unei școale medie ori civile, sau școală poporala superioară, ear' dela femei clasa IV a școalei civile ori su-perioare de fete sau școală superioară poporala);

c) atestate, prin cari să dovedească, că atât în privința morală cât și în cea corporală sunt neesceptabile.

Direcțiunea institutului, ascultând opinionea corpului profesoral, așterne

cioresc¹⁾ unde cu mijlocire nespusă, adeca fără îspită bărbătească, fără împreunare²⁾ se concepe, și din feciorescul sănge mai pe sus de cuvînt și afară de legile firei se intrupează cuvîntul lui Dumnezeu³⁾ dară această concepere, această naștere se întemplă astfel, că prin aceea semnele curăției E rămân nevătămate, cheile fecioarei nu se ard nici se strică⁴⁾.

Pe acasă căle minunată «fără tată se naște din Maria cel fără de mamă din tată⁵⁾ dintr'insa răsare în mina cea neapropiată și soarele cel înțelegător⁶⁾ se revarsă lumina măririei Tatălui⁷⁾ se naște. »Înțelepciunea lui Dumnezeu cea ipostatică. Dumnezeul cel necuprins, domnul cerului și a toată lumea«, se naște »Fiiul născut din tată mai nainte de veci« Iesu Christos, viața noastră⁸⁾.

¹⁾ Noemvrie 13. ²⁾ Mercurea brânzei, Noemvrie 1, Iulie 14. ³⁾ Iulie 12, 21, Nov. 8, Oct. 10.

⁴⁾ Iunie 14, Sept. 17, Nov. 11. ⁵⁾ Iun. 14. ⁶⁾ Nov. 1, 2, 13, Nov. 8. ⁷⁾ Nov. 1, 3.

petițiunile la ordinariatul metropolitan spre decidere finală, făcând totodată și propunere formală în privința dării ori denegării concesiunii pentru esamene și eventual indicând și terminii, la cari ar fi să se facă esamenele respective.

Între două esamene de curs trebuie să fie un interval de cel puțin un patră de an.

Contrageri de cursuri pot avea loc numai în casuri excepționale.

Cei-ce au terminat cu succes clasa a VI-a a vre-unei școale medie, pot fi admisi la depunerea esamenului privat de pe cursul al III-lea pedagogic, dacă mai înainte vor fi susținut cu succes esamenul din acele obiecte ale cursului I. și al II-lea, cari ca obiecte particulari ale institutelor pedagogice nu au fost tractate în școalele medii.

§. 7.

Esamenele de curs amintite în paragraful precedent se țin sub presidiul directorului și înaintea profesorilor, cari propun în cursul respectiv și se estind la toate obiectele prescrise pentru acel curs în planul nostru de învățămînt.

Despre rezultatul esamenului se estrădă testimonii în toată forma.

Candidatul numai în acel cas se admite la esamenul următor de curs, dacă esamenul precedent l-a susținut cu succes cel puțin de suficient.

Dacă candidatul obține calcul de nesuficient din un obiect ori cel mult din două, atunci mai înainte de ce ar depune esamenul următor de curs, face esamen corector din obiectul ori obiectele respective. La casul însă, când ar fi obținut calcul de nesuficient din mai multe obiecte, atunci se admite la repetirea esamenului întreg numai după un an și numai odată.

Taxa fiecărui esamen de curs este 40 coroane, cari se împart între profesori în raportul obiectelor lor, computându-se pentru director, pe lângă partea ce îi compete ca esaminator, — încă o parte. (Va urma).

Taina aceasta — necugetată, cu mințea neșunsă, înfricoșată și dumnezească¹⁾ a legii nove în Maria realizată este în temeiată în voința cea nestrămutată a sf. taine. Pentru că cu voința Tatălui, cu alegerea cuvîntului și cu lucrarea duchului sfânt, Maria fu gătită de mirreasă atât înainte de logodnă cât și după ce a născut pe Dumnezeu cuvîntul²⁾ și încă aşa, că conceperea ei a fost fără sămînă, nașterea fără pătimire, fără stricăciune și durere, și rodul mamei cei fără de bărbat nestrică.³⁾ Prin realizarea dumnezească a acestei taine în Maria nu numai că firile Mariei s'au sfînit, nu numai că dînsa s'a păzit înainte și după naștere fecioară și mamă nestricată⁴⁾ c. Dumnezeu voia că precum călcarea mandatului a eșit din muere, tot din aceasta și înflorescă îndreptarea și nestricăciunea geniului omenesc.⁵⁾ Si aceasta muere aleasă

¹⁾ Iun. 16, Iul. 29. ²⁾ Dumin. 5 Sept. în păres.

³⁾ Vineri în 6 Sept. în păres. ⁴⁾ Maiu 27, Iul. 2, 4.

⁵⁾ Nov. 21.

PARTEA ECONOMICĂ

Insectele stricăcioase.

2. Insecta de orz cu grumazul roșu e numai de 5 mm. de lungă, are coloare vânătă, grumazul roșu - galbin, iar aripile strălucitoare. Peste iarnă petrece în pămînt și numai primăvaraiese afară de acolo, în séménăturile de orz și ovăs, unde urcându-se pe păiu începe a găuri frunzelor aceluia.

Ouăle, și le depune, tot pe frunze, unde clocindu-se de căldura soarelui, es niște larve (vermi), numiți și „melci golășei”, cari se vîră în spică și le sug grăunțele.

Dacă economul observează, că insecta numită să ivit într'un număr mai mare, așa că poate să i se nimicească roada întreagă, atunci trebuie să cosească toată séménătura, să o uște și apoi așa uscată să o dea la vite, iar dacă insecta cu omidele ei nu să ivit pregarțim un fel de leșie din 100 litri de apă curată amestecată cu 2%, thonoton (leșie de tabac) cu care stropim cu ajutorul unei pumpe de mână, séménăturile molipsite de aceea.

Thanatonul conținând otrăvă în sine, strîpește insecta numită dimpreună cu omidele ei cu desăvîrsire. Acela se poate procura și de-agata dela societatea pe acțiuni ungără pentru negoțul de tabac din Budapesta V. Erzébet-ter 15 și costă o scatulă de 1300 grame 2 coroane, iar una de 5 chlgr. 6 coroane.

3. Locusta de Marocco. În anii trecuți s'a ivit și această insectă prin comitatele: Pesti, Solnocului. Ciongradului și al Torontalului într'un număr însăcămat. Ea seamănă cu locusta comună, iar modul de strîpire este acela ca și al aceleia: se incunjură locul ataçat cu șanțuri, în cari apoi se adună și se ard sau se nimicesc prin zdrobire și ardere,

4. Locusta de Italia. Aceasta se deosebește de cea de Marocco prin aceea, că are la partea dinapoi a grumazului încă de când e omidă un semn în forma lui X. pe când la cea de Marocco acela

lipsește. Aripile în partea din jos îi sunt cam roșcate.

Locusta de Italia se poate strîpi cu ajutorul unor rociuri, în cari se prinde ca și peștii cei mărunti și apoi se băgă în anumite buți cu apă unde se înecă.

5. Gârgărița de bucate. Mărimea acestei insecte nu trece peste 3-4 mm. Coloarea ei e neagră-brunetă. Gârgărița trăiește îndeobște în hămbarele (cosurile) cu bucate, unde umblă încrengături de grăunțe, căci de subrat nu poate săbura.

Femeiușca depune de la primăvara începând câte 36-60 de ouă în grăunțe, cari se desvoaltă apoi în timp de 45-50 de zile. Ca să o poată face aceasta, ea găure cu ajutorul trombei (nasului) săle câte o găurice în grăunțele sănătoase, unde și depune ouă. Aceasta clocindu-se de căldură, ieșe larva (omida), care să poată crește roade tot miezul grăunțului de rămâne numai coaja.

Gârgărițele se incuibează îndeobște în hămbarele aceleia, unde nu se preagătă bucatele nici odată și unde acestea nu se vîntură de loc. E de însemnat, că ele nu se incuibează de loc în grăunțele de ovăz, ci numai în cele de grâu, săcară, orz și cucuruz.

Cel mai sigur mijloc pentru strîperea gârgărițelor este curățenia și vînturaturatul grăunțelor în fiecare lună de câte 2-3 ori, apoi sierizarea căt mai deasă a hămbarelor. Afară de acestea miroslul proaspăt al cânepei de toamnă încă nu-l pot suferi și fug de el.

Grăunțele atacate de gârgărițe, înainte de folosire trebuie bine vînturate în anumite triuri, unde cele săci și goale se despart de către cele neatacate.

6. Musca de Hessa. Insecta aceasta de formă țintarului nostru atâtă daună a făcut în timpul din urmă în Europa și America, încât înținuturi întregi séménate cu grâu au fost total nimicite. Pustiirea aceasta a séménăturilor o causează larvele (omidele) insectei, cari rod și sug pămul acelora până când se uscă cu desăvîrsire.

Femeiușca își depune ouăle sale mărunte la începutul toamnei pe frun-

zele și pămul fraged al séménăturilor. Din ouă se dezvoltă apoi niște vermuțe mici, cari să vîră pe lângă frunze până la păiu, unde încep să suge mustul aceluia. Séménăturile atacate de insecte acestea, mai întâi încep să îngălbine, după care încetul cu încetul se uscă cu totul.

Musca de Hessa începe cu ouatul din 1 August și continuă până la jumătatea lui Octombrie și dacă timpul e și ceva mai călduros, depune câte 2-3 rînduri de ouă, cari se desvoaltă în timp de 14-16 zile. Nu-i mirare deci, că séménăturile abia răsările, după câteva săptămâni se prăpădesc cu totul.

Vermuleții deplin desvoltați ai muștelor de Hessen sunt de căte 3 mm. de lungi. Ei se prefac după ce să frigul, în nimfe și ca atari iernează virile între frunzele și pialele holdelor până primăvara prin Aprilie, când apoi din nimfe se prefac în insecte deplin desvoltate.

Abia ce s-au prefăcut în muște se impărechează și femeiușca își începe din nou lucrul seu cu depunerea ouălor pe frunzele cele nouă ale holdelor, așa că până la coacerea acestora se mai desvoaltă încă alte 2-3 generații de insecte nouă. După secere muștele de Hessa stau ascunse prin miriști, până toamna când se fac séménăturile nouă.

E de însemnat, că muștele de Hessen își depun ouăle lor toamna la primul nod al păiului de lângă pămînt, iar primăvara la al doilea. Ouăle aceleia așa sunt de măruntă, încât cu ochii liberi abia se pot zări.

Ca mijloace de strîperea contra acestei insecte stricăcioase s-au aflat până acum: séménăturile îngălătoare, cari se fac din câteva brazde și se seamănă prin August, în cari apoi se îngămadesc insectele numite pentru depunerea ouălor, iar după ce să grămadit, se ară holda afund, pentru că să ajungă sub brazdă, unde apoi în decursul ierniei se prăpădesc cu totul; arderea miriștei, unde s-au incubat asemenea insecte și apoi aratul aceleia căt mai afund.

7. Insecta pustiitoare. Prezența acestei insecte încă să se constată în mai multe ținuturi din Ungaria. Aceea se

și binecuvîntată este Maria. Dinsa se face „principiularea bunăților și a împăcării lumii către Dumnezeu”¹⁾ prin dinsa „firea pămînenilor se îndumneză”, ocara strămoșilor se perde, legătura osindirei de demult se desleagă, tirania morții înceată, firea omenească liberându-se din orbia păcatului se curăță, se înnoește și la viață se înaltă. Chipul cel căzut se îndreaptă și la viață eternă să se chiamă și la ceru se ridică.²⁾ Prin alegerea Mariei de Născătoare adevărată a lui Dumnezeu, în economia legei nouă ea devine atât de puternică, încât tuturor celor ce au dreaptă credință, aleargă la ei ajutorință, varsă avuția de vindecări, alungă întristarea și împarte bucuria.³⁾ Ea, care cu razele fecioarei și cu lumina curăției lumea a luminat⁴⁾ gonește asuprile ispitelor și năvala patimilor, îndemnând pe toți la imbrățișarea curăției și a fecioriei.⁵⁾

Relația aceasta deosebită acordată Mariei intru realizarea statului divin, demnitatea ei cea strinsă și nedespărțită legată de Dumnezeirea cuvenitului, a fiului lui Dumnezeu, povătuirea cea distinsă și de Dumnezeu întărită, și influența cea puternică a Mariei în eco-

nomia legei nove: cu un cuvînt toate tainele cele prea mărite ale Născătoarei de Dumnezeu formează parte însemnată a obiectului cultului divin al sf. biserică încât unde să preamară Dumnezeu Tatăl, Fiul și Duhul sfânt, acolo se laudă Fiica, Mama și Mireasa Marii, unde se preafinătă adâncimea cea necuprinsă a Dumnezeirii, acolo se venerăză curăția și demnitatea cea mai pre sus de toată puterea creată a Mariei. Unde se chiamă darul, îndurarea și binecuvîntarea lui Dumnezeu, acolo se cere mijlocirea și patronarea Mariei la Dumnezeu. Unde se lămuresc virtuile sfintilor și se laudă viața cea piă, cuviocă și sfântă a acelora, acolo e preafinătă Maria ca una mai sfântă și mai mărită decât îngerii și decât toți sfintii. Ea cu sfînțenia și demnitatea sa se pună între Dumnezeu și toți sfintii. Maria în viață să a fost nedespărțită de Fiul Tatălui și al ei, așa de nedespărțită e dinsa și de viață sf. bisericei. Eată și

¹⁾ Mai 28. ²⁾ Nov. 3, 4, 7, 8, 9, 14, 16, 22, Duminică 3 în păresime. ³⁾ Iul. 5. ⁴⁾ Aug. 8. ⁵⁾ Iul. 5.

ține de familia insectelor alergătoare. Capul și-l ține plecat. Trupul ei e rotund și cam lungăreș. Partea din sus a trupului e neagră și întunecată, iar picioarele și sunt roșietice. Să arată prin holde îndeobște pe la inceputul lui Iunie. Zăua să ascunsă prin holde și numai noaptea să urcă pe spicul oarzelor mai ales, unde le suge mustul cel dulce, iar omidele mânca frunzelă panielor, așa că acelea rămân goale de tot.

Ca mijloace de stîrpi se recomandă schimbarea séménăturilor atacate, cu plante de sapă sau ierburi séménate.

(Va urma).

Facerea văpselilor cu uleiul pentru văpsitul lemnului.

(Urmare).

Modul de a văpsi. — Se va sătura mai întâi lemnul cu un strat de ulei de în curat, sau amestecat cu puțină cerusă (carbonat de plumb), se vor astupa după aceea bine toate găurile sau crepăturile cu chit dela ferestrari (cretă amestecată și frământată bine cu uleiul de in) și după uscare se va da o văpsitură de cerusă și apoi una sau mai bine două văpseli de coloarea cerută.

În cas când lemnăria are noduri, acestea se vor spăla mai înainte de orice lucrare cu esență de terpentină sau cu acid nitric.

Dacă voim a văpsi obiectul cu coloare închisă, chitul poate să fie cel dela ferestrari; iar dacă coloarea este deschisă, (cum e cea sură), este bine ca chitul cu care se astupă crepăturile, să fie făcut din cerusă cu ulei.

In acest cas, dacă voim a văpsi obiectul în alb, dăm cu o văpsie compusă din cerusă frecată cu uleiul de in alb, amestecând această pastă cu o optă parte de esență, adică, la 8 părți de pastă de cerusă frecată, adăugăm o parte de esență terpentină, cu care se amestecă bine.

Dacă voim să obținem coloarea cenușie adăogăm la văpsiea albă astfel formată puțin albastru de Prusia și puțin negru de cărbune, frecate bine înțeleș impreună aceste două colori, după cum s'a frecat și cerusa.

Unele mărgăritare scoase toate din sfânta scriptură pentru măririle numelui ei cel sfânt: Fecioară mai onorată decât mărlășii serafimi, că aceia suferind dumnezeiasca putere acoperindu-și fețele cu aripile sfîrșesc slujba, iară tu văzând cu ochii tăi pe cuvântul intrupat 'l-ai ținut (Luni 5 Sept. în Paresimi). — Fecioară nearsă a rămas (Joi 1 Sept în puresim). — Fecioară mai întâi cu sănătatea, — Fecioară nestricată, păzită, ca mai nainte de naștere (Nov. 7.) — Frumusețea Ierarhilor (3 Nov.) — Haina celor goli de îndrăsneală (Acat.) — Îmblânzirea judecătorului orelui drept (13 Iulie, acat.) — Începătura minunilor lui Christos (acat.) — Folositoare caldă și neinvinsă (1 Iunie) — Îndreptarea celor căzuți (7 Iulie). — Graiu nespus și înfricoșat (29 Sept.) — Casa măririi (30 Nov.) — Comoara curăției (acat.) — Deschiderea ușilor raiului (acat.) — Desfătarea între scărbe (5 Iulie) — Desfătare vecină (2 Iulie) — Cununa și steaua

Dacă peste această văpsie voim să mai dăm o a treia, este bine că să se amestece pasta de coloare frecată cu 3 părți de ulei și o parte de esență, observând că văpsiea să fie mai grosioară în aceste din urmă două straturi. Aceasta face, de coloarea e mai frumoasă și nu creapă nici nu face beciu în casul, când obiectele văpsite trebuie să stea în căldura soarelui.

Dacă obiectele sunt construite din lemn tare, cum este stejarul, nucul, etc., este bine ca văpsiea să conție la fiecare strat din ce în ce mai multă esență, decât uleiul.

Regule de urmat la văpsi.

1. Deodată facem numai atâtă văpsie, cătă credem că va fi de ajuns, pentru obiectele ce sunt de văpsit în același timp cu aceeași coloare, căci numai astfel se lucrează cu ușurință și bine, fiind coloarea mai frumoasă, când văpsiea este mai proaspătă (de curând făcută).

2. Să nu se dea cu penelul (penelul) în toate părțile, căci atunci văpsiea nu se potrivește egal. Mișcările să fie paralele unele altale.

3. Să se dea văpsiea repede, fără sfială, să se întină uniform și egal, băgând de seamă să nu acopere cuibucările (mulurile) sau sculpturile. Dacă aceasta se întemplă, se va lăua cu o pensulă mică văpsiea îngrițită.

4. Să se amestece des văpsiea, că să-și păstreze aceeași nuanță și să se ia egal pe pensula, fără să se scurgă.

5. Pensula nu trebuie îmbăcsită, adică să nu se încarce prea mult cu văpsie; dacă este prea încărcată, se spăsă de părții vasului că să mai curgă din văpsie.

6. Niciodată să nu se treacă cu o nouă văpsie peste stratul dat mai nainte până când acela nu e bine uscat. E ușor ca să cunoaștem dacă văpsiea dată este uscată, pipăind cu mâna; dacă se lipște, văpsiea nu este uscată.

7. Se obține uscarea mai repede a văpselii date, dacă se pune egal și cât de subțire, ușor.

8. A se avea grija că înainte de a da cu văpsie să se dea un rind de ulei sau o văpsie de cerusă (alb) cu ulei, ca să se astupe porii lemnului.

angerilor (27 Ian.) — curățire neatinsă a toată lumea (9 Sept. acat.) — Dătătoare de binecuvântare (8 Oct.) — Cer mai mare decât cerul cel mai de sus (Sâmbăta lăsatului de carne) — Cetate insuflată a împăratului (16 Aug.) — Cerceatarea bolnavilor (27 Ian.) — Doamna cea bună a lumei (14 Nov.) — Curată să se sănătă lui Dumnezeu mai nainte de concepere (Nov. 20.) — Îndreptarea leneselor (28 Oct.) — Îndreptarea nerătăcită a celor ce speră într-o dinsa (24 Iulie). — Îndreptarea înțelepciunii celor credincioși (acat.) — Îndreptarea celor murtori către Dumnezeu (acat.) — Folositoare caldă și neinvinsă (1 Iunie). — Gura apostolilor cea fără tăcere (acat.) — Fecioară ai născut și obiceiurile mamei nu le-ai cunoscut, ci mamă este și fecioară rămâne (Joia Înălțării). — Fătă înțelepedă a nemuririi (2 Noem.) — Floare și toiac din rădăcina lui Iosef (8 Oct.) — Folositoare caldă și neinvinsă (1 Iunie). — Casa bunătăților și a bucuriei (7 Iulie),

Fără această precauție, trebuie dată prea de multe ori văpsiea, deci se face o cheltuială mai mare.

9. Înainte de a se văpsi trebuie să se șteargă și să se curețe bine lemnul de ori-ce murdărie și întreaga suprafață a obiectului de văpsit să fie bine uscată.

10. Pentru toate co'orile deschise se intrebuinteză uleiul clar, alb, iar dacă colorile sunt închise ca maro, oiv, brun, etc., se intrebuinteză uleiul de in.

11. Toate văpselile se folosesc răci.

12. Văpselile de ulei curat sau amestecate cu puțină esență de terpentină sau cu puțin sicativ, nu trebuie niciodată să se depue și să curgă din virful pensulei.

13. Când se văpsesc obiecte ca porți, rame de ferestre, scări și altele, ce sunt expuse aerului de afară, se dă un rind cu uleiul de nucă amestecat cu puțină esență, de es. la un chlgr. de văpsie se adaogă 60 până la 80 grame de esență. Dacă se adaogă esență prea multă, atunci văpsiea se întunecă și amenință de a se preface în praf și săde jos. Uleiul de nucă este pentru aceea mai bun, căci în acest cas coloarea la aer devine mai frumoasă decât dacă ar fi cu uleiul de in.

14. Dacă obiectele de văpsit sunt în interiorul clădirii (adăpostite), sau când în urmă voim a le lustrui, a le da un lac, atunci prima văpsie este preparată cu uleiul și ultima văpsie va fi preparată cu esență curată, căci în acest cas se impedează miroslul urit al uleiului și lustrul sau lacul ce vom aplica în urmă va fi mai lucitor.

15. Dacă nu mai voim a da în urmă un lustru, sau lac, atunci prima văpsie va fi preparată cu uleiul, iar a doua văpsie și a treia vor fi preparate cu uleiul amestecat cu esență de terpentină curată.

16. Să se evite de a se espune la soare obiectele cari sunt văpsite de curând, căci altfel văpsiea poate să înceapă să fie răcoră și se formează beciu la suprafață văpsită stricându-i cu modul acesta față și trăinicia.

17. A se feri de pete. Când se trece cu pensula încărcată de văpsie peste un strat sau numai peste o parte

1 Nov.) — Fulgerul care luminează sufletele (acat.) — În sfânta scriptură să află nenumărate mărgăritare, cari înfrumusețează pe preacurata și de Dumnezeu nașcătoarea Maria, pe carea rugându-o cu credință tare și nestrămutată vom și dobândi toate cele de folos spre mântuirea noastră.

Sohodol, 26 Decemb. v. 1901.

Jantau, preot.

GLUME.

Cuvinte de vînătoare.

Domnul se întoarce dela vînătoare c'un iepure la sold, triumfător dar plin de praf și de noroiu. Doamna cum il vede il oprește în pragul casei și el clama în grozăță:

— Ah, în ce hal fmi vii!

Vînătorul crezând, că soția lui bănuște proveniența vînătolui, îi răspunde prîpit:

— Zău, nu dragă, nu 'l-am cumpărat dela hală, ci 'l-am împușcat chiar eu, cu mâna unui prieten, pe cîmp dincolo de Băneasa.

a unui strat de văpsea ce să dat mai dinainte și care nu este complet uscată, uleiul stratului. Neuscat este absorbit și coloarea rămâne palidă grăunțoasă deci se formează pete. Aceasta ne obligă ca să mai dăm încă un strat de văpsea sau să dăm cu un lustru.

18. Tărfa văpselei atîrnă mult dela cantitatea de ulei, cu care se amestecă.

19. Când trebuie să văpsim de trei ori (n trei straturi) un obiect în colorile cenușiu de perlă, cenușiu, verde deschis (verdele apei), lila etc., trebuie să dăm primul strat cu coloarea petrei, iar celelalte două straturi să fie de coloarea ce am ales.

Amestecarea colorilor.

Sunt trei colori principale primitive, clare, cari se numesc simple și anume: roșu, galbin și albastru.

Amestecând aceste colori simple 2 căte 2 vom forma colorile deasemenea clare, compuse și anume:

Amestecând roșu cu galbin, căptăm coloare portocalie.

Amestecând albastru cu galbin căptăm coloarea verde.

Amestecând albastru cu roșu căptăm coloarea violetă și dacă le amestecăm în proporții anumite, mai găsim tot din amestecul acestor 3 colori simple, următoarele nuanțe: roșu portocaliu, galben-verzuiu, verde-albăstriu, albastru-violet, violet-roșcat.

Dacă se amestecă la un loc cele trei colori principale, albastrul, galbenul și roșul, atunci se obține un fel de cenușiu.

Același rezultat se obține, dacă se amestecă o coloare simplă cu alta compusă din alte două simple de ex:

Amestecând roșul cu verdele sau galben cu violet sau albastru cu portocaliu căptăm cenușiu. Verdele, portocaliu și violetul, se numesc colori complementare ale roșului, galbenului și albastrului.

(Va urma)

SFATURI.

Ca să nu alunecăm pe ghiață amestecăm 5 grame terpentină groasă 15 gr. colofoniu, 5 gr. benzina, 20 gr. spirit și le lăsăm la un loc cald (dar nu pe foc!) până când să așteptă terpentina și colofoniul. Cu aceasta soluție ungăm de căteva ori talpa încălțărilor și lăsăm să se sbicească. Cu o talpă astfel preparată putem păsi pe orice ghiață, fără a ne teme, că vom lungea...

Ovăsul stricat, mucigăit nu e bun nutreț pentru cai, căci dă naștere la boale de multe ori grele (catar de mațe, colică, tusă etc.). Primejdia îmbolnăvirii poate fi înălțată prăjindu-l, feroen- du-l sau opărindu-l, căci prin aceasta se nimiceste mușeagaiul. Ovăsul fert sau opărit nu e însă nutrement potrivit pentru cai, de aceea e mai bine să-l prăjim în cuptorul de pâne și apoi să-l curățăm.

Știri economice, comerț, industrie, jurid.

Dreptul de licență al comunelor. Comunele, cari au o cărcimă comunală, au drept nelimitat de licență pentru ea. Dacă se închiriază, licența de cărcimărit se va da arêndașului, dar numai pentru timpul cât ține arênda. Chiar și când n'ar voi comuna să se folosească de dreptul de cărcimărit, licența rămâne pe numele cărcimei comunale.

Cercetarea animalelor domestice. Ministrul de agricultură a dat o circulară, prin care regulează procedura la visitarea animalelor. În scopul acesta ele nu vor mai fi adunate la un loc, ca să se evite molipsirea. Caii se vor visita astfel, că vor fi aduși la un loc statorit, unde să nu poată veni în atingere unii cu alții. Aducerea cailor nu e obligațoare pentru cel ce înștiințează, că vrea să chemă veterinarul să-i visiteze acasă.

Bancă agrară cu un capital de 4 milioane coroane s'a înființat în Zagreb. Acționarii sunt mai cu seamă persoane din cler. Scopul acestei bănci e sprijinirea societăților Raiffeisen.

Cărticicile de lucru ale calfelor etc. cari au părăsit pe stăpân, trebuie date de acesta în restimp de 14 zile la autoritatea competentă. Cărticica o poate păstra stăpânul mai mult timp numai dacă cere în timpul acesta, ca lucrătorul îndepărtat să-i fie adus îndărât.

Cărbunii din România. Ministrul de domenii a însărcinat pe dl inginer Tănărescu de a studia chestiunea cărbunilor pe pămînt din România, din toate regiunile și a-i prezenta un raport amănuntit în această privință, cu arătarea puterii calorifice a fiecărei specii în parte de cărbuni, precum și de toate celelalte proprietăți.

Monopolul alcoolului în Rusia n'a dat rezultatele așteptate.

Cauzele sunt, că guvernul întâmpină mari dificultăți chiar din partea administrațiunilor micilor comune, cari vînd rachiu de contrabandă.

Esportul de vin al Italiei în lunile Ianuarie—Octombrie 1901 a fost de 918.941 hl în valoare de 29 mil. 457.919 lire (lei), ceea-ce arată față de anul trecut un scăzăment de 18 milioane 277.308 lire. Austro Ungaria a importat din Italia în același timp 317.954 hl, așa dară cu 374.409 hl, mai puțin ca în aceeași perioadă din anul 1900.

Venitul pădurilor statului (România) pe exercițiu 1900—1901 se ridică la 7,176.096 lei, adecă 2,146.096 mai mult decât prevederile budgetare.

De-ale cărcimărilor. Ministrul de comerț a prelungit până la 31 Decembrie 1902 terminul pentru înaintarea rugărilor pentru licență de a vinde măncări în cărcimă.

FELURIMI.

Canal dela Marea caspică la Marea neagră. Tot mai mult se ocupă Rușii cu ideea de a lega printr'un canal Marea caspică cu Marea-neagră.

Canalul acesta, după planurile deja întocmite, va avea o adâncime de 6 m. 80 și o lărgime de 46 metri, așa că și corăbiile cele de mare să poată umbla pe el. Va porni dela Astrahan ca să termine la Taganrog, în marea lui Azoff. Cheltuiala e soscotită la 160 milioane franci.

Pe dinsul se va face un transport important de naftă, cărbuni, produse metalurgic, piei, bumbac și altele. Va desvolta mult comerciul Rusiei meridionale cu Asia-centrală.

Vânzarea laptelui la New York. Știind că de slab e la noi controlul pentru vânzarea laptelui, credem necesar a atrage puțin luarea aminte asupra chipului cum se petrec lucrurile la New-York, în această privire.

Cantitatea zilnică a laptelui vîndut în acest oraș mare este de 1,212.000 litri. Mai sunt de adăugat și 20.000 litri de smântână și 10.000 litri de lapte condensat.

Se socotește la 186.333 numărul vacilor cu lapte, cari hrănesc pe locuitorii New-Yorkului. Aceste vaci sunt împărțite în cinci state: New-York, New-Jersey, Pensilvania, Connecticut și Massachusetts.

Moșile situate în vecinătatea imediată a orașului dau 332.000 litri de lapte. Restul, adecă 880.000, este adus pe drumul de fer.

Pentru supravegherea și controlul laptelui, orașul este împărțit în districte și fiecare din ele este în sarcina unui inspector.

Inspecțiunea se face la sosirea trenerilor. Vagoanele destinate la transportul laptelui fiind anume întocmite pentru acest scop, și prevăzute cu apărate de răcire sau de încălzire, pentru a împedeca vara stricarea lui sau înghețarea iarna și transportul făcându-se cu viteză mare, laptele ajunge în general în condiții bune, chiar din regiunile cele mai depărtate.

Inlesnirile acordate de către drumurile de fer furnizorilor, precum spațate de răcire la locurile de imbarcare și agenți de supravegherea laptelui în timpul transportului, contribuiesc mai ales ca să asigure păstrarea laptelui în așa chip, încât cu toate distanțele cele mari ce sunt de parcurs, laptele e dus la destinație proaspăt și bun de mâncat.

La New-York nimenea n'are voie să vîndă lapte sau să-l distribue decât cu autorizarea biouroului sănitar.

Proverbe rusești. Despre foame are Rusul (Muscalul) următoarele proverbe: Stomacul nu plesnește de foame, numai se indoește. — Foamea nu-i o mătușă, care să-ți dea plăcinte. Foamea nu-i un vecin de care să te pozi feri. Pentru cel flămînd e totdeauna timpul mesii. Flămîndul ar rupe și dintr-o peastră o bucătică. Pentru cel flămînd plăteste Dzeu. Muncitorul află totdeauna de lucru, flămîndul o bucată de pâne.

CRONICĂ.

Tuturor celor ce ne-au felicitat de Anul-Nou le mulțumește cu căldură

Red. „Foit Pop.“

A v. s. Din cauza unor greutăți tipografice, carteau promisă ca premiu abonenților noștri n'a putut fi gata înainte de 31 Decembrie. Se va speda deci la începutul acestui an.

Pentru corespondenții noștri. Constatăm cu bucurie, că numărul celor ce ne trimit stiri, scrisori etc. crește din zi în zi. Le reamintim și cu acest prilej, că să scrie cât se poate de pe scurt și să subscrive aceea-ce scriu, căci scrisori neiscălită nu putem publica.

Intru mărireia lui Dumnezeu. Ioan Popa, Petru Popa, Nonic Popovici, Artimon Popa și Dumitru Popa locuitori în Vîlciu au donat sfintei biserici un rind complet de vestimente bisericești, în preț de 110 coroane. Vasile Șerban și Nicolae Cioban, măestru zidar, au cumpărat pe seama sfintei noastre biserici un prapor frumos violet în preț de 24 coroane.

Pentru procurarea unui ornat complet pe seama bisericei din Ghelari au contribuit stimatele doamne: Lengyel 10 cor., Florea 10 cor. și onorații domni: Ladislau Tuțuș 10 cor., N. N. 10 cor., Ioan Hanc 10 cor., Lascuțian Iosif 5 cor., Gostian Carol 4 cor., Pasc Pompeiu 2 cor., Pasc Ludovic 2 cor., Simirian Antoniu 2 cor., Lascuțian Nică 2 cor., Pasc Ioan 2 cor., Pasc Benedec 1 cor., Maria Stoica 1 cor. Credinciosul Ioan Murășan aranjând un bal poporul a avut căstig curat 14 cor., dați tot în scopul acesta.

Pentru biserică din Bîrchiș a donat dl. notar cercual al Surducului, Ioan Balint și soția sa icoana Mântuitorului și a Fecioarei Maria, în preț de 24 cor., iar' dl. Giurgiu Gligor și soția un prapor frumos tot în preț de 24 cor.

D-na Maria Magda, născ. Petrascu a dăruit bisericei din Drombariu mai multe recvisite în valoare de 9 cor.

Tuturor acestor binefăcători li-se aduce mulțumită publică.

Binefăcători de ai poporului. Dl. Pavel Boldea, cunoscutul nostru preot militar din Viena, a abonat „Foaia Poporului“ pentru 3 țărani din Bănat.

Despărțemēntul Mociu al »Asociației« a abonat-o pentru 19 comune din raionul lui.

Tuturor acestor binefăcători le exprimăm în numele celor împărtăși mulțumită.

Furt în biserică. În biserică românească din Aliog (Bănat) au intrat zilele trecute niște hoți, au spart lada și au furat 26 coroane. Cercetarea făcută a dovedit, că pungașii sunt Tigani. Ei au fost prinși de gendarmi și dați pe mâna procurorului.

La fondul de 20 bani, intemeiat de »Reuniunea sodalilor noștri« pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare pe seama meseriașilor români din Sibiu, au mai contribuit următorii: »Un binefăcător« din prilegini împărtășirii darurilor de Crăciun 15 cor. dl Paul Muntean c. și r. lt.-colonel 2 cor., Nicolae Bratu, culeg. tip., Ioan Apolzan, culeg. tip., Ioan Lungociu, sod. cismar, Ioan Stanciu, sodal zugrav de case, fiecare câte 20 bani; Vasile Oros, 3 cor.; Vasile G. 2 cor., Vasile Dadârlat 1 cor.; Vasile M. 80 bani, Vasile Vasilescu 1 cor. 50 bani; Dr. Vasile Dan, adv. 3 cor.

Un invățător harnic. Din Perșani nise scrie: Invățătorul nostru, dl Petru Macedon, a format un cor de copii și fetițe de 12 ani în jos, cu cari cântă în sf. biserică. De când s'a format corul, oamenii cercetează mai bine biserică.

Ir. Granga.

Fabrică de bani în inchisoare. Se vede, că întemeiaților din Sopron li-se urise uniformitatea inchisorii și că să-și facă distracție — în același timp folositoare — s'a pus să facă bani. Conducătorul bandei este Német Markus Jozsef, care a fost în mai multe rînduri condamnat pentru fabricare de bani. Banii falși sunt monete de 20 bani și precum se spune sunt bine succese.

Miseria în Timiș. În comunele Ohaba-Forgaci, Dragoești și Ficătari se observă de mai mult timp o mișcare de emigrare. Foarte mulți din acești locuitori își vînd totul, ca să iee apoi drumul străinătății. Până acum au emigrat aproape 600 persoane. Cauza acestei emigrări e săracia, care să lășeze mai ales în comunele românești. Mult a contribuit la această săracire, pe lângă luxul, ce s'a încubat, și dările cele mari cu multele lor restante. Să înțelegem, că fiind vorba de Români, cărmuitorii nu-și bat capul cu ajutorarea lor. Și aici, ca oriunde și ori când, numai ajutându-ne noi vom putea scăpa de năcazurile, în cari ajungem de multe ori din vina noastră. Conducătorii din acele comune ar trebui să arate cauzele acestei porniri triste între Români de-a colo, arătând totodată și ce s'a făcut pentru de-a impiedeca pe oameni, ca să iee lumea în cap.

Dc-ale invățătorilor. O veche și dreaptă dorință a invățătorilor, care a fost reclamată de statul ora și în urmă chiar prin reuninea archidiocesană, acum s'a împlinit. Prin hotărîrea consistorului din Blaj de dñ 7 Decembrie 1901. Nr. 6489 se anunță, că de notar al senatului școlastic parochial are să funcționeze totdeauna invățătorul, care în același timp e și membru ordinat al acestuia, bucurându-se de toate drepturile, de cari se bucură ceilalți membri. Se exclude casul, când e de a se judeca o afacere personală sau disciplinară a invățătorului, în casul acesta el nu poate lăsa parte la aducerea hotărîrilor.

La „Reuniunea sodalilor români din Sibiu“ s'a înscris de membri ordinari: Vasile Răduț, măestru pantofar (Poiana); Gligor Croitor, sodal lăcătar, Ioan Trifan, sodal pantofar, Ioan Ursu, librări, Ioan Erzen, sodal rotar, George Idu, sodal pantofar, Nicolae Crăciun, sodal cojocar, Nicolae Roman, sodal franzelar, Ioan Balomiri, sodal franzelar, ear' de membri ajutători Alexiu Onițiu, jude reg. în pensie, Dr. Lucian Borcia, candidat de avocat; Aurel P. Barcian, proprietar (Orăștie); Iuliu Belohlawek, fabricant de biliarde; Anton Lapinsky, pictor; Cristian Tandler, chelar; Ioan Mihaiu, mare proprietar.

Un progres al institutului „Albină“. Ministrul de comerț a edat un circular în care se află enumerate hărțile de valoare, cari pot fi primite de present, ca garanță pentru lucrări luate dela stat pe calea licitațiunii minuende și drept cauțiuni pentru alte angajamente luate față de erar din partea diferiților arăndatori, furnizori și întreprinzători etc.

Intre hărțile acestea aflăm pentru prima dată și scrisurile fonciare ale institutului de credit și de economii „Albină“, cărora până acum le-a lipsit facultatea aceasta și cari, mulțumită intervențiunei

conducătorilor acestui institut, în viitor vor putea servi drept cauțiuni pentru orice fel de lucrări erariale.

Un țărănu iubitor de înaintare ne scrie din Cincul-mare între altele și următorul apel către România și țările de carte:

Haidăți frați în o inimă și un gând să ne strîngem mâna în mâna și să dăm sprințul nos ru material iubitelor noastre foi de ostire, pe care le putem numi și iubitele noastre lumini care ne luminează calea noastră atât de intunecată, pe cari datori suntem a umbra în mijlocul atât de neamuri și națiuni străine de care soarta ne-au legat și strinsă într-unii cu alții.

Haidăți fraților cu inima caldă de dragoste ce aveți către cultură, contribuți cu neînsemnată și modestă sumă ca în schimb să căpătați talentul cel prețios.

Foile naționale românești, cari prin munca lor au deșteptat în poporul nostru astfel de idei, pot fi mandre de împrava făcută. Numai de-ar răsuna glasul vrednicului țărănu în căt mai multe inimi românești!

Necrolog. Subscrișii cu inimă înfrântă de durere anunță, că preaiubitul soț, fiu, frate, cununat și conșeagăn Emiliu Pop, jude cercual regesc din Illeanda-mare, și-a dat nobilul seu suflit în mâinile creatorului în 10 Ian. la $\frac{1}{4}$ ore d. a. în anul 49 al vieții și al 18 al fericitei căsătorii. Osemintele scumplui decedat s'a astrucat Dumineacă în 12 Ianuarie st. n. d. a. la 1 oră în cimitirul gr.-cat. din Illeanda-mare. Rugă pentru sufletul adormitului să va ființe în 13 Ian. a. c. 8 ore s. m. în biserică din loc Eugenia Pop născ. Draia ca soție, Iosif Draia și soția Ludmilla Draia ca soră. Văd. Susana Pop născ. Negruțiu ca mamă A. Pop mur. Filipan, ca soră, precum și cununați mătuși și nepoți.

— Stefan Roșian catechet adm. protopopesc gr.-cat. ca soț, Gabriela Helena Roșian ca fiică, Dr. Valer Laslo, văd. Silvia Tempea n. Laslo, Marcel, Laurian Laslo ca frați și soră, precum și socii, numeroși cununați, cununate și rudenii, cu nemărginită durere anunță închiderea din viață a preaiubitei și în veci neuitătoare soții, mame, mătușe, cununate și nore Hortensia Leontina Roșian n. Laslo, care după scurte și grele suferințe, împărtășită cu sf. Sacramente, și-a dat nobilul și blandul seu suflit în mâinile Creatorului în 11 Ian. st. n. la $\frac{1}{4}$ ore dimineață, în al 31-lea an al etăji și al 3-lea al prea fericitei sale căsătorii. Osemintele scumpei decedate s'a așezat în 13 Ian. la 2 ore p. m. spre vecinie repaus în cimitirul comun al Clujului. Dormi în pace iubito! La revedere!

Cor bisericesc. În Fofeldea, mulțumită lui inv. N. Holerga și lui compabil I. Mărginean, s'a format un cor de băieți, care a făcut un progres atât de frumos încât în sărbătorile Crăciunului a pus în uimire pe asociații. E exemplul acesta frumos trebuie urmat pretutindeni. Amintim, că corul din Fofeldea este sprijinit mult din partea băncii »Cordiana«, ai cărei conducători jertfesc mult pentru interesele culturale naționale.

Flori de primăvară la Crăciun. Din Zlatna primim o scrisoare și alăturat la aceea trei crengute de flori de cireș, păr și scumpie. Precum ne scrie un amic al nostru, acolo domnește timp de primăvară. În ajunul Crăciunului a nins, dar topindu-se neaua imediat, timpul primăvaristic continuă. Minuni ale naturii.

Preoțimea noastră și congrua. În ședința comisiunii bugetare, înținută Sâmbătă, s-au discutat și lucruri privitoare la preoțimea română. Deputatul Serb a întrebat pe ministrul Wlassics, cum să chestionea cu congrua preoților gr. or. de oare ce intregirea la 800 fl. se face numai pentru aceia, cari cu 8 clase merg la teologie, iar nu și pentru preoții, cari deși cu 6 clase au făcut teologie, dar apoi totuși au depus ulterior esamenul de maturitate. Wlassics a promis, că e aplicat să trateze în privința explicării legii cu ministerul de justiție, și eventual să și dea o explicație, în sensul cărei absolvarea a opt clase să se considere de drept, pentru ajutor mai mare, indiferent, că înainte sau după terminarea studiilor teologice a absolvat cineva cele opt clase gimnasiale, prescrise ca condiție de lege. — Tot în această, ședință s-a per tractat și rugarea preoților gr.-cat. din Sălagiu, referitoare la regularea congruii.

Ministrul a declarat, că congrua se va regula deodată cu *autonomia catolică*. Si până atunci în buget s'a luat ca ajutor suma de 600.000 cor. cu 180.000 mai mult ca în anul trecut. — O observare avem să facem aici. Cum vine preoțimea din Sălagiu, o parte, separat, cu astfel de rugări. Ce se ține de regularea congruii pentru biserică noastră unită, trebuie să se facă *pentru toate diocesanele o formă, unitar, în comun*. Astfel nu știm unde vom ajunge dacă preoțimea din fiecare tract va face total numai de capul seu, câte tracturi, în atât de chipuri.

In atențunea forurilor competente. Din Denta primim o plângere a poporenilor în contra stării insuporabile de acolo. De repește ori s'a adresat consistorului din Caransebeș, că rinduiașă intregirea postului de paroch, vacanță de un șir de ani, au plătit chiar și taxa pentru publicarea concursului, dar toate au fost înzădar. Se zice în plângerea poporenilor, că preotul A. Luchici din Omor, ar face gheșturi cu protopopu', ca și pe viitor tot el să rămână administratorul parochiei Denta și astfel să tragă venituri din două parochii. La consistor s'a plâns, au fost trimiși la protopop, acela-i pri mește cu epitetul de »câni-lătrător«. Atragem atențunea forurilor competente asupra acestei plângeri a parochienilor din Denta, cari sunt aduși la o stare desesperată. Ceva cauza tot trebuie să existe, că de zece ani parochia stă vacanță, respective e administrată de preotul din satul vecin, deși comuna Denta numără peste 1200 credincioși. Consistoarele din Caransebeș și Sibiu au cîntul.

Zestre cu cântarul. În Königgrätz (Bohemia) s'a sărbărat acum de vînd fata unui țărăan bogat cununia. Tatăl fetii i-a spus viitorului ginere, că în ziua cununiei îi va da zestre atât de coroane de argint, cât va trage ea. Înainte de actul cununiei au cântărit fata înaintea tuturor oaspeților, constatăndu-se, că trage 62 ch'gr. Soțul mic s'a dus apoi în casă și a adus un sac pîn de coroane, care trageau 62^{1/2}, ch'gr. Cu totul au fost 13500 cor.

Cununie. Di Anania Sasu, învățător de stat, și d-oara Valeria Centea, și vor celebra cununia lor în 26 Ian. st. n. 1902 în bis. gr.-cat. din Căpâlna la 3 ore p. m.

Lupta națională. Irlandezii cei apăsați de Englezi eară se mișcă. Într-o mare parte a Irlandei locuitorii asculță de legile »Ligei naționale«, deși nu sunt votate de parlamentul englez. Un arăndăș englez a trebuit să calce contractul încheiat cu proprietarul de pămînt. Si cauza? El nu poate imblăti, căci nu capătă lucrători. Nimeni nu cetează să între la el la lucru, căci ar fi fiul morții. A vrut să închirieze o mașină de imblătit. Nimeni nu a cetezat să-i dea. A cumpărat una, dar înainte de-a-i să o ia mașina dela oraș, a primit o scrisoare dela negustor, care-i spunea că nu cetează să-i o trimită. Niciodată nu i-a potcovește caii, vacile lui i-le mână în moșirile, unde se înecă. Așa pățesc Englezii în Irlanda, secerând acum ce au sămănat de sute de ani.

Circubeu duplu a fost vîzut zilele trecute în Șaroș patak în spre nord-est.

Furtul dela postă din Hațeg. La începutul lui Octombrie a. tr. am fost adus știrea, că la stația din Hațeg s'a furat aproape 15000 coroane. Coocișul dela postă a fost socotit de vinovat și cu toate că nega (tagăduia) într-ună, a fost condamnat la 3 ani temniță. Acum au prins pe adevăratul hot. Pe coociș l-au pus numai decât în libertate.

Liberant evreu. Judecătoria din Stanislau (Galitia) a condamnat pe liberantul de carne al garnizoanei de acolo, Evreul Kalman Ball, la 2 luni temniță și 100 fl. în bani, pentru că în carneau dată soldaților a amestecat carne de mortăcini.

Ceartă între frați. Între frații P. și G. Ion. deoparte și Iul. și I. Ion. din Bucova-timișană este o ceartă veche pentru o moștenire. Cei dintâi au vrut să impună pe ceialalți, dar au fost prinși de gădămerie.

Din statistică lunei Noemvrie. În Noemvrie 1891 s'a născut 56 518 copii vii, 1092 morți. În etate sub 7 ani au murit 17.582, peste 7 ani 20.132 persoane, cu totul 37.714, așa că sporul firesc al populației în luna aceea e de 18.804 suflete. Căsătorii s'a încheiat 25.696.

Emigrările au continuat și în Nov. În luna aceasta s'a dat 5744 pasapoarte. Cele mai multe pasapoarte s'a dat în comitatele Brașov (638), Sibiu (438), Zemplin (377), Tîrnava-mare (307), Șaroș (288), Cinc (268), Treiscaune (233), Maramureș (177), Făgăraș (172), Alba-de-jos (131), Torontal (114) și Caraș-Severin (102). Dintre pasapoarte 2494 au fost pentru România, și 1601 pentru America.

Contra unui primar. Mai mulți locuitori din Rittberg (Bănat) au făcut arătare la procuratură contra primarului lor, care i-a pungăsit. În timpul din urmă s'a făcut tabări cu numeri noi la case și primarul în loc să incaseze căte 50 bani de tabări, cum a hotărît consiliul comunal, a luat căte o coroană. Contra primarului s'a pornit cercetare.

Betrânețe adânci. În Bendorf (Ardeal) a murit în 4 l. c. baba Florica Suciu în etate de 118 ani. Ea orbise de 3 ori, dar totdeauna și-a recăpătat vederea. Deși a fost o femeie necăjită, bolnavă n'a fost nici când și totdeauna era veselă. — În Supurul-de-sus (Sălagiu) a murit vîduva Flora Ghimant în etate de 104 ani. Ea a fost de 3 ori căsătorită, având 10 copii, dintre cari nu mai trăiesc nici unul.

Femeile din Svităra au adresat o epistolă deschisă către femeile din Anglia, protestând contra cruzimilor, ce le comit Englezii în Africa-de-sud. Episola a fost îscălită până acum de 45.000 femei, dintre harnicile Svităre.

Petreceri. »Reuniunea meseriașilor și economilor din Alba-Iulia aranjează o reprezentare teatrală (»Harță rezeșul«, »Săracie lucie« și »Mama Anghelușa«) împreună cu dans din incidentul instalării protopăterului gr.-or. în 20 Ian. n. a. c. în sala hotelului »Elisabeta« din Alba-Iulia începutul la 7 ore seara. În pauza se va juca »Călușerul«, »Bătuta« și »Romanul.«

Nota red. Invitațile sunt tipărite într-o tipografie străină. Si dacă n-ar fi numită aceasta, s-ar putea cunoaște de pe modul, cum și au bătut cul gătorii joc de ortografia română.

— Reuniunea română de cântări din Năsăud invită la serata musicală împreună cu teatru și urmată de dans, care se va ține în Năsăud la 18 Ian. n. a. c. în sala de gimnastică dela gimnasiu.

— Reuniunea română de cântări din Hațeg, invită la concertul împreună cu dans, ce-l va aranja la 19 Ian. st. n. a. c. în sala hotelului »Central« din Hațeg. — Venitul e destinat pentru fondul ridicării unei fântâni în piața Hațegului. — La acest concert precum ve dem și va da concursul și d-oara Delia Olar din Sibiu.

Sgârcenie. Un scriitor, care imbrătrânișe, să că nu mai pută muncă, trăia la neamurile lui în Budapesta. Așa părea de sărac, încât cunoșcuții lui nu se mirau să îndină, că poartă unul și același rînd de haine de 22 ani. Care n'a fost mirarea oamenilor, când după moarte lui au afărat între hărți vechi o carte de depunerii, din care se vedea, că el a strîns 28.000 coroane. El a trăit adecă toată viața ca un câne, ca să adune bani pentru neamuri.

Lup turbat. În hotarul comunei Dragomirești (Maramureș) a mușat un lup turbat 6 păcurari de oi. Numai cu greu a putut fi lupul omorit. Cei șase păcurari au fost trimiși la Festa în institutul lui Pasteur.

Pentru cei din America. În legătură cu stirea despre moartea unui Român din America, primim din Covăș o scrisoare, în care ni se spun următoarele:

»Adevărat, că mortal a fost din comitatul Sibiului, comuna Marpod, dar muierea lui, Maria Aldea, să aflu în comuna Covăș lângă părinții ei, și cu 3 copii anume, Ana, Ioan și Elisabeta. Nici casă de locuit nu are, fără închiriată, dacă să îndură acei binefăcători a-i trimite ceva să adreseze la muierea reședințului pe adresa Maria Aldea în comuna Covăș, postă din urmă Agnita. Cele ce am scris sunt adevărate și se pot dovedi oficios.«

Revista ilustrată, nr. 1 Cuprinsul: Cătră cetitorii. — Litera »A«, de C. Sylva. — Ciripituri, de Dr. V. Moldovan. — Autorul după moarte. — Epi gramme de I. S. — Cause mici, efecte mari. I. Nițu Pop. — Unei copile. Fragment. — Descântece de dragoste la Anul-Nou, culese de T. Bogdan. — Găcitură de săh. — Cronică. — Red. și adm. Bistrița, Strada lemnelor, 44. Apare de 2 ori pe lună. Abon 6 cor.

Revista invățătorilor și invățătoarelor din România. nr. 7. Apare lunar. Abon. în străinătate 6 lei. Red. și adm. Buzău, bulevard I. C. Brătianu, nr. 2.

Cărți și reviste. *Carte de cetire pentru elevii cl. II.*, de Ioan Groșoreanu, I. Moldovan, N. Boșcaiu, N. Stelu, P. Vancu, Arad 1901. Tiparul tipografiei diecesane.

Mulțumită publică. Fiind și în acest an împărtășiți cu daruri de Crăciun (vestminte, fncăltămintă și a.) o parte însemnată din elevii nostri, din partea generoasei Reuniuni a sodalilor români din Sibiu, subcrișii învățători ne simțim plăcut datorii a-i exprima în numele elevilor împărtășiți cele mai profunde mulțumite, rugând pe bunul Dumnezeu, ca atât donatorilor și colectanților căt și tuturor acelora, cari au conlucrat în acest scop, să le lungească fizul vieții, ca nobila faptă să o poată continua și în viitor spre măngăierea și alinarea suferințelor sărmanilor. Sibiu, 15 Ianuarie 1902. Toma Joandrea, Lazar Negrilă, Coman Gligor, Candid Popa, învățători.

Cu ocazia producțiunii teatrale declamatorice aranjate a doua zi de Crăciun (27 Decembrie v.) în favorul bisericii gr. or. din loc au suprasolvit următorii On. Domn: Cadar 2 cor; Victor Chiorean 40 bani, doamna Niculae Arieșan 40 bani, Pădurean 2 cor; Szilágy Péter 40 bani, Nemes 40 bani. Herberger Gyula 40 bani, Ioan Rusu 1 cor; Niculae Băcilă 40 bani; Grigorie de Tămaș 1 cor; A. Badiu 1 cor; I. Sona 1 cor; Ionas 1 cor; Szilágy Pál 1 cor; tinérul Augustin Moga 40 bani; Primească Onorații Domni și pe calea aceasta călduroasele noastre mulțumite. Murăș-Uioara la 31 Decembrie 1901, Gligor Roșca.

»Carnetul roșu« este titlul unei interesante novele nihiliste, tradusă din germană de Moșul și apărută zilele acestea. De vînzare la tipografia A. Murășan, Brașov. Prețul 60 bani.

Totul e inundat de mult lăudătele medicamente pentru morburile de plumâni și de gât; nici unul nu întrece însă med. »Pectora«. Minunatele succese ale acestui medicament la morburi de plumâni, de gât, peste tot de organe respirătoare le constată următoarele scrisori (originalele lor stau la dispoziția tuturor). Ne scriu:

Doamna consilieră M. B. în W. Prin aceasta vă rog a-mi trimite cu rambursă 15 pachete de ceaiul »Pectora«. Efectul lui e foarte bun.

Dl F. S. în D. Trimiteti-mi în tot casul 20 pachete din ceaiul d-voastre. După folosirea a 3 pachete m-am convins deja despre minunatul lui efect și sperez, că voi pute recomanda și altora ceiul acesta excelent.

Dl preot A. S. în B. Vă împărtășesc cu bucurie, că ceaiul d-voastre a avut un efect minunat la o damă în etate de 30 ani, care suferea de plumâni deja de 3 ani. Nu vă poate mulțumi destul.

Mai trimiteți la adresa mea pentru un bărbat în vîrstă un prospect, un indrumar și 5 pachete de ceai.

Ch. N. diaconescă în B. Vă rog a-mi trimite curând 3 pachete de ceaiul »Pectora«. Fetișoarei îi este cu mult mai bine. Dar a-si dorit să o cureze radical, pentru aceea mă rog să-mi trimiteți cele 3 pachete. Fetișa zice, că nu mai este de lipsă. Bunul Dumnezeu ne-a dăruit cu un dar minunat dându-ne »Pectora«.

Ceaiul veritabil »Pectora« se poate cumpăra numai la farmacia »Diana« în Budapesta, strada Károly 5 cu prețul de 2 cor. de pachet.

Știri mărunte. Primăria București are astăzi sub aerotirea sa 347 copii orfani, din care 197 fete și 150 băieți.

— Să hotărî definitiv, ca sărbarea centenarului lui I. Heliadă Rădulescu să se facă în Târgoviște, în ziua de 20 Ianuarie.

— În cursul lunei Aprilie Loubet, președintul republicei franceze, va merge la Petersburg spre a înapoia visita Țarului.

— În Moldova s-au sporit colosal șoareci și pricinuiesc mari pagube în semănături.

RÎS.

Pe un cantor îl oprișe preotul să mai meargă la cărcimă. El fugă atunci. Oprit și dela asta, bea înaintea cărcimei. Când nici așa n'a fost îngăduit, a început să mânânce rachiul cu mămăligă. Când îl lua preotul de scurt, să jura pe toti sfintii, că el nu mai bea rachiul.

Invitare de abonament.

Cu numărul de azi începem anul al X-lea al „Foli Poporului“.

Credincioasă programului seu și menirii sale de a fi făcile luminătoare pentru talpa țării, pentru țaranul român, ea și va urmări mai departe scopul cu aceeași rîvnă, cu aceeași iubire și interesare pentru toate afacerile, pentru toate lipsele poporului nostru, ca și până acum.

Ea a trăit și a lucrat din toată înima pentru țaranul român și pentru oamenii dela țeară și tot astfel va lucra cu îndoit zel și mai departe.

Cei-ce au cedit „Foaia Poporului“ și au avut-o în casă, o știu prețul.

De aceea credem și nădejduim, că ei nu o vor lăsa să nu o aibă mai departe și în nădejdea aceasta deschidem nou abonament pentru „Foaia Poporului“ pe anul 1902.

Astfel venim a ruga pe onorații abonenți, ca nu numai să se grăbească a trimite în curând prețul de abonament, dar să și spună tuturor, cu cari se întâlnesc și dau în vorbă, ce este „Foaia Poporului“, cum și pentru cine se luptă ea. Apoi să-i indemnne a abona această foaie, de oare-ce pe lângă că e bună și făcută anume pentru popor, apoi pentru comercianți și meseeriași, este și cea mai ieftină dintre foile românești. — Prețul va fi:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe un an întreg	4 coroane.
Pe o jumătate de an	2 coroane.

Pentru România:

Pe un an întreg	10 lei.
Pe o jumătate de an	5 lei.

Pentru a putea sănătatea bună rînduială, onorații abonenți, vecchi și noi, sunt rugați să băga bine de seamă la următoarele:

Pe timp mai scurt nu patem primă abonamente, nici dela alt termen, decât dela începutul anului pe o jumătate de an, sau pe un an. Abonaților de până acum li-s-au trimis deodată cu foaia și mandate postale (posta utalvány), cu adresa noastră tipărita și cu fașia sub care primesc foaia, lipită pe dos, aşa că trimițătorul nu are decât să-și serie numele seu și cifrele la locurile cuvenite și să pună banii, dimpreună cu mandatul, la postă.

Abonenții noi sunt rugați a-și serie numele lor și al comunei, foarte curat și cetățean, însemnând postă din urmă.

„Foli Poporului“.

Știri din piată.

Sibiu. Grâu h. 12.40—13.60 săcară 8—9.10, orz 7.60—8. ovăs 4.60—5.20, cuciură 7.80—8.60 cor.; 10 ouă 58—68 b.

Piața banilor din Sibiu. Galbenul 11.25; 20 lei (hârtie) 18.90; 20 lei (argint) 18.76, lira turcească 21.40, lira engleză 23.84; 20 marce germane 23.36; napoleonul 18.98; rubla (hârtie) 2.52; rubla (argint) 2.43 cor.

Bursa din Budapesta. Grâu, 50 chlgr., bănățenesc 8.80—9.20, seocă 7.15—7.40; orz 5.75—6.20, ovăs 7.25—7.65, cuciură 4.80—5 cor.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

Munți-Apuseni. Pe ăstoși au fost și cei ce au ținut cu unul, și cei ce au ținut cu celalalt, căci toți au călcă hotărirea fruntașilor nostrii de-a nu lua parte la alegeri.

Dlui Irimie Granga. Pentru Crăciunul viitor.

Dlui Iacob Tăran, com. Mold. v. La librăria Krafft în Sibiu: Insoțirile Raiffeisen de I. Costin cu 40 cr. + 5 cr. porto.

Dlui Adam Luca. La comitat.

Dlui Ioan Dobrota, corporal Iablanița 40 cr. + 5 cr. porto.

Dlui Veres Ioan, Jibău. Românește nu se capătă.

Dlui Iuliu Pop, inv. S. Nu se află. Asociația nu editează călindare.

Dlui N. Someșan, N. Dupăcum ai văzut până acum, nu publicăm fără poesiile popor. și de-ale poetilor nostrii celor mari.

Dlui Ioan Săcoșan. La o fabrică de astfel de uinelte din Timișoara. Dacă n'au prea mult de tors, mai buă e furca cea bătrânească.

Dlui Gregor Porcariu, Valea-Dosului. La librăria diecesană în Caransebeș era mai de mult o carte de felul acesta, scrisă de către Părcălab. Prețul nu îl stim. Dictionare magh.-rom sunt mai multe și de diferite prețuri. Dicț. magh.-rom și rom.-magh. de Putnoky costă 6 cor. la librăria W. Krafft în Sibiu. Mărgăritarul sufletului carte de rug. cu 1 cor. tot acolo.

Dlui I. Galoș. Despre datorinile cerului nu e carte. Mai bine te ajuți cu D-zăștile liturgice ale celor 3 sf. părinți, dar acestea costă 4 cor. 40 bani nellegate la Krafft.

Dlui Lascu Toma. În limba românească nu e.

Dlui Petru Giurgiu, inv. În oraș mai mare. Mașina de cusut e bine să o vezi și să o cerci înainte de cumpărare, altminteri te păcălești.

Ab. 368. Dl N. Trimbisoriu, e în Grădiște (Vărvăreș), comit. Hunedoarei.

Tablouri românești.

La administrația Tribunei se află de vînzare următoarele tablouri, care fac podoaba ori-cărei case românești:

Portretul Metropolitului Andrei baron de Șaguna . . . cor. —40

Portretul Metropolitului Sterca

Suluțiu . . . . . —40

Portretul profesorului Gregorius Silași . . . . . —30

Prefectul Avram Iancu în fruntea oştirii . . . . . —40

Portretul Il. Sale dlui Dr. D.

Radu, episcopul Lugojului . . . . . —30

Catedrala din Blaj . . . . . —66

Conferența națională delă 1894 . . . . . 3—

Români la Debrecen . . . . . —66

Pentru redacție și edituri responsabil: Victor Lazăr. Proprietar: Pentru «Tipografia», societate pe acțiuni: Josef Marshall.

Tuturor cunoșcuților le poftesc

An nou fericit!

Carol Halmen,
agent la banca de asigurare
Transilvania.

7 1—1

O mosie

de 60 jugere cat. arătură și livadă și 6 jug. cat. pădure cu lemne de foc, care se poate și tăia, cu curte în sat, case, grăduri, grădină etc. **se vinde** din mână liberă.

Mosia e situată în hotarul comunei Răvășel, comit. Târnavei-mici și e a se comasa chiar în anul acesta. Informațiuni dă **Máté Jozsef** în Szelindék, Szebenmegye.

8 1—3

Franzbranntwein-ul

lui
BRÁZAY,
cel mai răspândit
și mai neșeptionabil mijloc de cură în casă
Se esperează dela fabrica lui
Coleman Brázay,

Budapest, IV., Muzeum-körút nr. 23.

Franzbranntwein-ul e un mijloc de neprețuit pentru indivizi de constituție slabă precum și pentru cei înaintați în etate, ajutându-le iute la întărirea corpului.

2 28—52

► Feriți-vă de imitaționi. ►

Făti cu atenție la marca de apărare.

Se capătă în orice apotecă și în celelalte prăvălii

Cumpărați-vă Călindar!

Cel mai bun, mai frumos și mai ieftin
călindar românesc

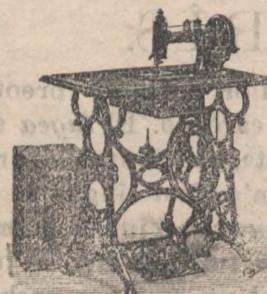
Călindarul Poporului
pe 1902

a apărut și se află de vînzare cu prețul de **40 bani** (20 cr.) și porto **6 bani** (3 cr.)

Se poate procura dela librăria „Tipografia”, societate pe acții în Sibiu, strada Poplacii nr. 15 și la alte librării din țară.

Gustav Dürr,
mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul meu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat.

Ca specialitate se recomandă mașinile de cusut:

► **Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.** ►

Toate acareturile mașinilor de cusut de ori-ce fel precum ace, curele, oleinuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce fel sunt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție.

Liste de prețuri se trimit la cerere gratis și franco.

Cuie de potcoave.

100 bucăți	Nr. 1	2	3	cuiele H	Nr. 6	8
simple	cor. 1.04	1.26	1.48	100 bucăți	cor. 5.40	7.20
cu vine de oțel	2.40	2.70	3.04			
				Cheie pentru cuie	cor. — 24	
				Șurub pentru cuie	1.10	

Se capătă la

Carol F. Jickeli în Sibiu la „Coasa de aur”.

Legea veterinară

atât de mult folositore tuturor economilor și tuturor primariile comunale — a esit de sub tipar în a doua ediție îndreptată și îmboğățită. » Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului « a îngrijit ca atât limba cât și forma cărței acesteia să fie cât se poate de potrivită, pentru ca poporul să poată pe deplin înțelege sfaturile și îndrumările ce îi se dau cu privire la: pasapoarte, târguri de vite, boale lipicioase și multe alte lucruri folositore. Cartea se numește

Invățătorul Munteanu

impărtășește economilor sei cele mai de lipsă cunoștințe
despre

LEGEA VETERINARĂ

(Lecuirea vitelor)

BOALELE LIPICIOASE (CONTAGIOASE)

stând eu dînsii la sfat în serile lungi de iarnă.

De

Tormay Béla.

Ediția II. revăzută — 152 pagini mari.

Cartea costă 80 bani (cu porto postal 90 bani) și se poate cumpăra dela

Reuniunea română de agricultură
din comitatul Sibiului.